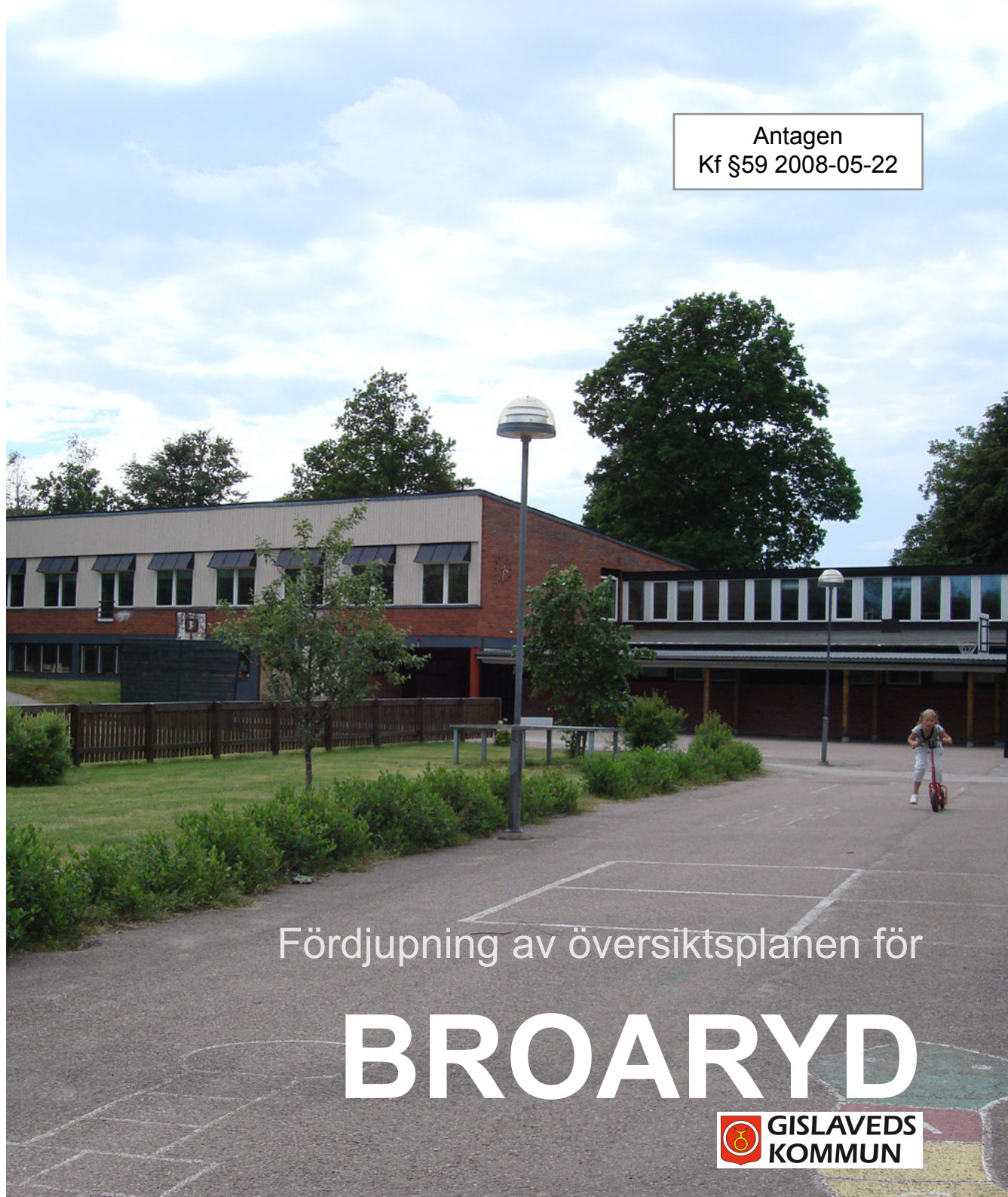

Utställningsupplaga januari 2008

Antagen
Kf §59 2008-05-22

Fördjupning av översiktsplanen för

BROARYD

VÅR HEMBYGD

*Här är den bygden som fäderna danat,
där släkterna levat i glädje och sorg.
Här har man strävat, hoppats och anat,
då grunderna byggdes på framtidens borg.*

*Hit kom våra fäder, vårt stenålderspar,
och redde sitt torftiga hem.
Under seklerna växte det arv som vi har,
i tacksamhet minnas vi dem.*

*Här susar vår skog, här böljar vår sjö
mellan höjdernas blånande berg.
Här slutar vårt liv den gång vi ska dö
efter vandringens skiftande färg.*

*Det är hembygdens nutid som står vid vår port
med gryningens ekon från förr.
Det mesta är kvar men mycket är gjort,
när mot framtid vi öppnar vår dörr.*

*Vi älskar vår hembygd, dess trygghet och ro,
med allt vad vi där håller av.
På fädernas grund skall vi bygga vår bro
över framtidens villsamma hav.*

Erik Rambjer

Ur Södra Hestra Hembygdsbok

Arbetsordning

För det huvudsakliga arbetet med översiktsplanen svarar en projektgrupp bestående av tjänstemän från Kommunstyrelsekontoret och Bygg- och miljökontoret: Camilla Ehrenflod, planarkitekt och projektledare, Åsa Persson, planarkitekt och projektledare, Fredrik Andersson, stadsarkitekt, Bengt-Göran Ericsson, ekolog samt Christina Ankarbranth, plantekniker.

Ledningsgruppen utgörs av ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsgrupp. Niclas Palmgren (m), Marie Johansson (s), Carina Johansson (c), Börje Malmberg (kd), Ann-Cathrine André (fp), Margareta Lindgren (s) och Bo Kärreskog (s).

I Broaryd finns också en referensgrupp bestående av olika aktörer i samhället, med vilka dialog hålls under planarbetet. Gruppen består av; Ulla Delbert - Samhällsföreningen, Nils-Göran Stenberg och Anders Bard - Samhällets större företag, Rasmus Pettersson och Hannah Samuelsson - Ungdomar, Helena Lövgren - Affären, Emanuel Eriksson - LRF, Barbro Gustafsson - Idrottsförening, Daniel Lövgren - Nyinflyttad, Ylva Johansson - Skolan samt Maria Fransson – Äldreomsorgen. Marta Theorin har bidragit med kunskap om Broaryds historia och dess byggnader.

Layout: Christina Ankarbranth

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING 4

BAKGRUND 5

Syfte och avgränsning	5
Översiktsplaneprocessen	5
Planer och styrande dokument	5

BROARYDS HISTORIA 6

INVENTERING 8

Karaktär	8
Vad vill man i Broaryd?	8
Broaryds styrkor och utmaningar	8
Befolkning	9
Näringsliv	10
Arbetsmarknad och pendling	10
Offentlig service	11
Bebyggelse och bostäder	12
Mark	12
Trafik och kommunikationer	13
Teknisk försörjning	14
Kultur och fritid	16
Miljö och natur	17

PLANFÖRSLAG 23

Karaktär och befolkning	23
Näringsliv	24
Arbetsmarknad och pendling	25
Offentlig service	5
Bebyggelse och bostäder	26
Mark	27
Trafik och kommunikationer	29
Teknisk försörjning	30
Kultur och fritid	32
Miljö och natur	32
Kulturhistoria	33
Hälsa och säkerhet	35

Ekologiska konsekvenser	37
-------------------------	----

KONSEVENSBESEKRVNING 37

PLANKARTA

SAMMANFATTNING

Översiktlig planering är ett instrument för att väga samman olika allmänna markanspråk och intressen till en gemensam fysisk framtidsplan. Denna fördjupning handlar om dagens situation i Broaryd samt visioner och mål för ortens utveckling tio till femton år framåt. Sedan kommunens förra framtidsplan "Områdesplan Broaryd" antogs 1984, har förutsättningarna för översiktsplaneringen förändrats en del. Nya anspråk på planernas innehåll har tillkommit liksom ökade krav och önskemål om insyn, medverkan, medbestämmande och engagemang från kommuninvånare och myndigheter. Arbetsprocessen är därför en viktig del i visionsarbetet. I planprocessen har jämställdhetsperspektivet beaktats för både lednings-, tjänstemanna- och referensgrupp.

Broaryd är ett liten lummig industri- och bostadsort vid landsväg 153 i sydvästra delen av Gislaveds kommun, ca 3 mil från kommunens största tätort Gislaved. Broaryd har idag ca 270 invånare i tätorten och ca 600 på landsbygden. Orten har vuxit upp dels vid järnvägen, dels kring kyrkan. Troligtvis fanns här boplatser redan under stenåldern. Broaryd har ca 100 företag, på senare tid har flera industrier expanderat. Den kommersiella servicen är mindre utvecklad, invånarna vänder sig idag mycket mot Halland i fråga om tillhörighet och service. Några av de viktigaste framtidsfrågorna för broarydsborna är att vidareutveckla turismen, att fortsätta förnygringen i samhället, att ge industrin möjlighet att expandera, att trafiksituationen ska förbättras samt att behålla gamla och helst utveckla nya samlingsplatser.

För närvarande finns inget känt behov av att bygga ut mer bostäder i Broaryd, medan industrin kan förväntas ha ett behov av att ta ny mark i anspråk. Idag finns begränsat med industrimark för ytterligare utbyggnad, eller nya etableringar i redan utbyggda och mer attraktiva lägen. Söder om industriområdet vid Norra vägen/väg 153 finns ett planlagt, men ej utbyggt, område för bostäder. Ett större område i den nordvästra delen är planlagt för industriändamål, men innehåller för närvarande tre bostadsfastigheter. Dessa kommer på sikt att avvecklas. Ny industrimark skapas söder om väg 153, öster om Stebro Plast AB, och de flesta av de planlagda, men ej utbyggda, bostadstomterna norr om Håkanssonss väg ersätts med skyddsområde mellan bostäder och industri. Ett nytt utredningsområde för bostäder pekas ut mellan Hestrasjön och Dalavägen. Motionsspåret i området kan vid eventuell utbyggnad få en ny sträckning. När det gäller turism och besöksnäring ska denna utvecklas inom natur- och kultur. För att trafiken i Broaryd ska vara trygg och säker ska intentionerna i

GC-vägsplanen följas och infarterna till orten förbättras. Området som idag är planlagt för järnvägsändamål ska även i framtiden i första hand avses för detta. Området vid affären förstärks som mötesplats.

Tanke om planering ...

Det finns två vägar

- det förväntade
- det önskade

Det förväntade kan beskrivas med olika scenarios eller en prognos.
Det önskade planeras med hjälp av ett program, en plan eller en vision.

BAKGRUND

Syfte och avgränsning

Kommunens kommunomfattande översiktsplan från 2006, ÖP 06, anger att den ska kompletteras med en fördjupning av översiktsplanen för Broaryds tätort. Arbetet med att ta fram en fördjupning av översiktsplanen för Broaryd syftar till att skaffa en gemensam viljeyttring och strategi för ortens framtida utveckling. Broaryd i kommunens sydvästra hörn är också en del av en "egen" region. För att hävda sig i denna ställs därför krav på samordning, profilering med mera.

Under arbetet med fördjupningen ska de olika faktorer som kommer att påverka och forma utvecklingen av orten att belysas på ett sådant sätt att en bedömning av framtida behov i ett tio-femtonårsperspektiv kan göras.

Huvudsaklig geografisk avgränsning för planen framgår av plankartan. Då Broaryds omland är förhållandevis omfattande är det nödvändigt att inom vissa områden gå utanför planområdesgränsen.

Läsanvisning

Denna fördjupning av översiktsplanen är i stort uppdelad i två delar – bakgrund/nutid och framtid. Den första delen innehåller lite av Broaryds historia samt en inventering av vad som finns idag. Den andra delen, Planförslag, beskriver områdesvis viljeinriktningen för hur Broaryd ska utvecklas under tio-femton år framåt. Under varje område finns också Mål och Strategier. Mål anger inriktning för framtiden och Strategier är mer konkreta åtgärder eller insatser för att uppnå dessa mål.

-Vill Du vara snäll och tala om för mig vilken väg jag ska gå för att komma härifrån?

-Det beror till stor del på vart Du vill gå, sa katten.

-Det betyder inte så mycket vart ..., sa Alice.

-Då betyder det ingenting vilken väg Du går, sa katten.

Ur Alice i Underlandet

Översiktsplaneprocessen

Arbetet med denna fördjupade översiktsplan påbörjades hösten 2006 då kommunstyrelsekontoret arbetade fram ett program för planen. Programmet antogs av kommunstyrelsen i slutet av november. Det formella planarbetet föregicks av två möten med samhällsföreningen i Broaryd, 2004 och våren 2006. Under dessa båda möten framgick tydligt vilka frågor som, enligt boende på orten, var angelägna att behandla i planen. I januari 2007 hölls ett möte med referensgruppen i Broaryd, vilken också instämde i detta. I stora drag var det:

- Broaryds framtida utveckling
- Trafikförsörjning
- Översyn av befintliga detaljplaner

Det sociala perspektivet på hållbar utveckling av samhällen handlar om hur ett bra vardagsliv kan skapas på de platser där vi bor. Den fysiska livsmiljön omfattar den byggda miljön och naturen däromkring medan motion och rekreation i det fria vidgar begreppet livsmiljö till naturen utanför bebyggelsen. Våra livsmiljöer bör inriktas på att vara stimulerande, trygga, säkra, bullerfria, natursköna och tillgängliga för alla.

Kvinnors, mäns, flickors och pojkars självklara men olika behov ska prioriteras i planeringen. I arbetet med denna fördjupning utgör Referensgruppen i Broaryd därför en mycket viktig del i planprocessen. Jämställdhet skapas där beslut fattas, resurser fördelas och normer skapas. I planprocessen har jämställdhetsperspektivet beaktats på både lednings- och verksamhetsnivå. Det är dessutom direkt hälsofrämjande att kunna påverka sin situation.

Planer och styrande dokument

Detaljplaner

I Broaryd finns sju gällande detaljplaner. En del detaljplaner behöver ses över för att passa dagens krav och förutsättningar för en utveckling av orten. Dessa behandlas under rubriken Mark.

Övriga

Det finns även andra planer och dokument som ligger till grund för samhällsplaneringen. Det kan t ex vara GC-vägsplanen, kommunens Vision för 10 år framåt samt policy och program för t ex landsbygden, bostadsförsörjning eller olika verksamheter.

BROARYDS HISTORIA

Broaryd var vanlig landsbygd med gårdar, torp och backstugor ända fram till 1903, när järnvägen började byggas. Då restes villorna i det blivande samhället. I kyrkans omgivning fanns år 1865 endast fyra stugor och en gård, klockaregården, samt prästgården. Denna del av Broaryd kallades då Södra Hestra och kallas så än. Vid gårdarna Broaryd Lilla och Broaryd Östra fanns vid denna tid sju torp och backstugor.

I Broaryds omgivning har fynd gjorts som tyder på att här funnits boplatser redan under stenåldern. Ändelsen "ryd" betyder nyodling och kan mycket väl hänföras till förhållandena vid tiden när människor först kom till trakterna runt Broaryd. Namnet Hestra förekommer i skogsbygderna och lär betyda bok eller bokskog. Namntypen "-hester" anses ha uppkommit av hed och stad eller hög/hekst som betyder högsta. Den nya tidens språkforskare anser att socknen fått sitt namn av ekskogarna och inte av bokarna.

Hestraborna hade en stark förankring i religionen. Socknens äldsta kyrka var den äldsta i Västbo och fanns redan under 1300-talet. Även de frireligiösa rörelserna kom tidigt till bygden och fick från början en talrik anslutning. Socknens utformning grundades under medeltiden såväl till yttre struktur som inre odling och bosättning. År 1563, under Erik den XIV:s regeringstid, utbröt det nordiska 7-årskriget och Södra Hestra, som då gränsade till Danmark, drabbades mycket hårt. Kyrkan, prästgården och de flesta av gårdarna brändes ner och skövlades. En återhämtning hade skett då ett nytt krig, mot samma fiende, bröt ut i mitten av 1600-talet. På 1700- och 1800-talet härjade rödsoten (dysenteri, shigellos).

År 1879 byggdes järnvägen till Landeryd och varuutbytet förändrades därmed. J Halmstads Handelsförening höll 1898 ett sammanträde om förlängning av Kinnareds – Fegens järnväg norrut mot Ulricehamn. Året därpå undersöks vilken sträckning banan skulle få och beslut togs att uttala sig för sträckningen från Falköping till Landeryd. Detta beslut påverkades bl a av "Anders i Broaryd" som skänkte fri mark till stationsområdet i Broaryd. Centralbanan mellan Landeryd och Falköping invigdes 1907 och då var det liv och rörelse i Broaryd! I Broaryd grundades ett samhälle med koncentrerad bebyggelse kring järnvägsstationen som tillkom 1906.

JÄRNVÄGSSTATIONEN 1908

Till samhällets framväxt bidrog även ett förbättrat vägnät med Nissastigens sträckning mellan Halmstad och Jönköping samt den senare tillkomna länsvägen 153 som öppnade förbindelsen mot Värnamo och västkusten. Några mindre industrirörelser började nu sin tillväxt. Väg 153 har senare byggts om så att vägen dragits utanför samhället

Sekelskiftet 1800-1900 var det dags för cykeln att breda ut sig i samhället och i och med detta uppstod behov av service, delar och andra tillhörande produkter. Snart kom också bilen in i samhället, vilket medförde sina krav och möjligheter i form av t ex bensinstation och bilverkstäder.

År 1924 bildades Broaryds Samhällsförening med syftet att arbeta för bl a brand- och yttrebelysning. Gatubelysningen byggdes ut alltefter som bebyggelse tillkom. Utbyggnaden och strömförbrukningen betalades i början av samhällsföreningen, vilken i sin tur tog ut avgifter av sina medlemmar. Belysningen skulle släckas efter att det sista tåget lämnat stationsområdet. 1939 övertog Långarekull Elverk handhavandet av gatubelysningen och hushållen fick betala för egen förbrukad hushållsström.

År 1954 beslutade Kommunfullmäktige att en brunn skulle borraras för samhällets vattenbehov, och 1958 kunde de flesta hushållen koppla in sig på nätet. Lite senare samma år beslutade Burseryds kommun att friköpa tomt för nytt vattenverk och vattentäkt på Södra Hestra prästgårds ägor. Samhället får än idag sitt vatten från denna täkt.

Befolkningstillväxten i Broaryd var stor från 1785 fram till 1885. För att sedan minska under de följande 20 åren innan den åter ökar. 1925 uppnår socknen sitt högsta invånarantal med 1 451 personer. Därefter var det en ständig och nästan jämn minskning under 50 år till 1975 då invånarantalet i socknen nästan når sin lägsta punkt sen 1785 med mellan 800 och 900 personer. År 1985 bodde det runt 400 personer i Broaryd. Fram till 1926 fanns ett markant överskott på kvinnor. 1910 finns 70 fler kvinnor än män. 1927 är antalet män och kvinnor lika men åren därefter visar ett starkt kvinnunderskott. 1985 fanns 83 fler män än kvinnor. Den fortsatta emigrationen före och efter sekelskiftet är en påverkande faktor liksom utflyttningen av kvinnlig arbetskraft.

INVENTERING

Karaktär

Gislaveds kommun ligger i utkanten av Jönköpings län, ca 3 mil från Gislaved i sydvästra kanten av kommunen ligger Broaryd, ett litet villasamhälle vid landsväg 153. Broaryd har vuxit upp dels vid järnvägen, dels kring kyrkan, vilket har bidragit till det tvåkärniga samhälle det är idag. Orten kan beskrivas som en naturskön industri- och bostadsort med låga hus- och tomtpriser. På senare tid har flera industrier expanderat efter att tidigare ha varit enmansföretag.

Broaryd är ett typiskt villasamhälle och upplevs av de boende som en lugn och trygg ort att leva på. Det finns ett visst inslag av lägenheter, men dessa är i huvudsak begränsade till ett område öster om järnvägen. De flesta lägenheter är i form av marklägenheter. Att Broaryd är ett trädgårdssamhälle bidrar starkt till att orten upplevs som grön och lummig. Förutom trädgårdarna är det överallt nära till naturen, såväl i form av skog som jordbruksmark.

Orten vänder sig idag till stor del mot Halland i fråga om både tillhörighet och service. Broaryds "utkantsläge" innebär både för- och nackdelar. En fördel är att invånarna kan dra nytta av service och utbud i andra län och kommuner. Servicenäringen på orten kan också dra nytta av ett bättre underlag genom gränsbefolkning i andra kommuner och förbipasserande. Det finns också nackdelar. Broarydsborna kan känna sig utanför i Gislaveds kommun. Problem kan t ex uppstå när man ska ta sig över kommun- och länsgränser med kollektivtrafik. Viktiga grannorter till Broaryd är Fegen, Kinnared, Landeryd, Åtran, Smålandsstenar och Skeppshult.

Vad vill man i Broaryd?

Det är viktigt att fundera över hur man ska stärka och utveckla orten i sin region. Gislaveds kommun ingår redan i en del samarbeten kommuner emellan. För Broaryds del är samarbetet genom Entreprenörsregionen extra intressant, då närliggande Halmstad och Hylte ingår. De frågor som har bäring på den fysiska miljön och är angelägna för Broaryd att samverka med omgivande kommuner/orter kring är exempelvis handel, turism, vatten, "stad-land", vägnät, sjukvård, räddningstjänst samt skola och övrig service.

Broaryds karaktär och särdrag ska ligga till grund för all planering framåt. Genom att ta tillvara Broaryds styrkor, utmaningar och förutsättningar har

man en bra grund till en positiv och hållbar utveckling. För att kunna göra upp en realistisk och användbar framtidsbild av Broaryd är det viktigt att ha med Broarydsbornas kunskap och engagemang i planprocessen. En av utgångspunkterna i arbetet är invånarnas egen syn på sin ort:

Broaryds styrkor och utmaningar

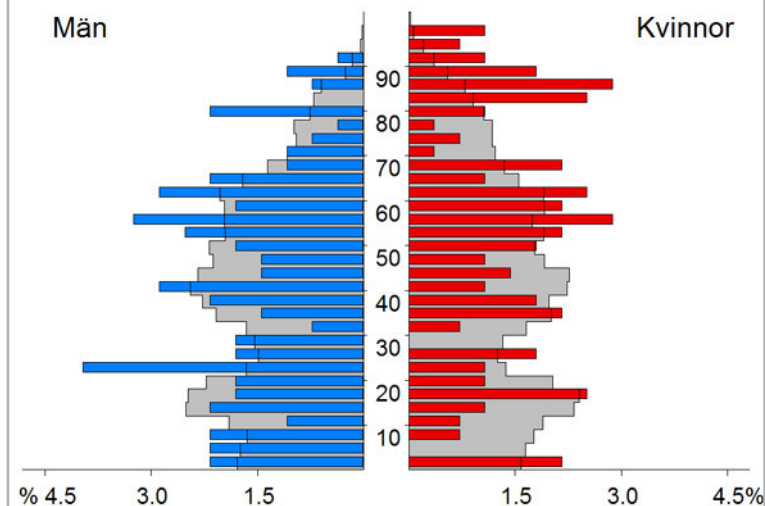
Styrkor

- o Landsbygdsorten.
- o "Broaryd nära allt."
- o Litet men stabilt näringsliv med tre större industrier.
- o Bra skyltläge.
- o Skolan har hög kvalitet och är effektivt organiserad.
- o Vacker natur i en lugn miljö.
- o Strategiskt läge gentemot västkusten.
- o Orten upplevs säker och trygg att leva på.
- o Sammanhållningen på orten gör denna extra robust vid hot och olyckor.
- o Broarydsborna har många bra idéer för ortens vidare utveckling.
- o Hus finns till låga priser.
- o Möjlighet till samåkning till olika orter, städer och arbetsplatser finns.
- o Möjligheter finns att utveckla natur- och kulturturism.

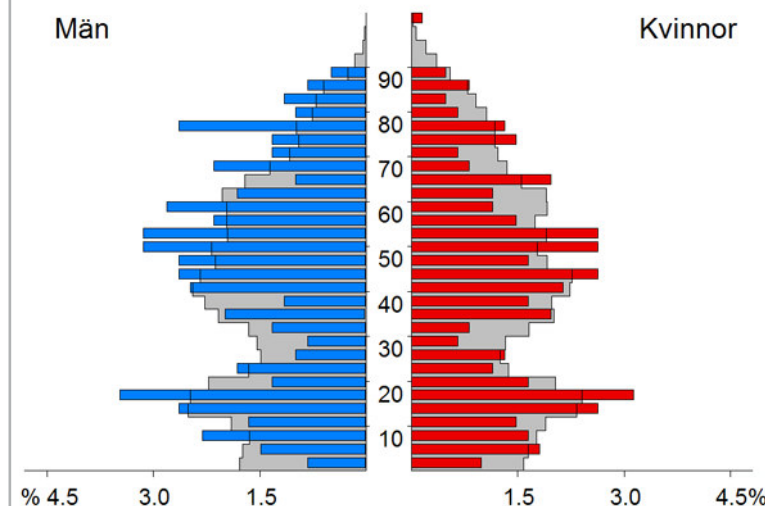
Utmaningar

- o Underlaget för t ex handel och skola behöver stärkas.
- o Stärka möjligheterna till arbetspendling med kollektivtrafik.
- o Trafiksituationen behöver ses över och göras säkrare.
- o Antalet tomma hyreslägenheter har ökat.
- o Hur man ska få ett levande samhälle på sikt.

Befolkningspyramid för Broaryds tätort jämfört med hela kommunen år 2006

Befolkningspyramid för Broaryds landsbygd jämfört med hela kommunen år 2006

Befolkning

Idag bor det ca 270 invånare i Broaryds tätort och på landsbygden utanför Broaryd ytterligare ca 600 personer. De senaste åren har befolkningstalet sjunkit både för landsbygden och för tätorten. Sedan 2000-talets början har i genomsnitt cirka 20 personer om året lämnat Broaryd med omnejd. Andelen invånare runt 30 år är förhållandevis liten och det finns en stor andel unga runt 20 liksom invånare runt 60 år.

Prognosen för framtiden siar om att invånarantalet stadigt ska fortsätta att sjunka. Det är framförallt i grupperna 20-24 och 25-44 som befolkningen förväntas minska. I åldrarna 20-24 sjunker framförallt andelen män och i åldrarna 25-44 förväntas istället främst andelen kvinnor sjunka. Eftersom den senare gruppen är betydligt fler och spänner över fler årskullar förväntas att befolkningsminskningen syns tydligare för kvinnorna.

Den låga andelen små barn är oroande för Broaryds del, eftersom det är genom höga födelsetal eller hög inflyttning som den negativa befolkningsutvecklingen kan vändas. Könsfördelningen är relativt jämn utom när det gäller

befolkningen mellan 20-30, där männen dominerar, och de äldre åldersgrupperna där kvinnorna – på grund av sin längre livslängd – är fler.

Gislaveds kommun som helhet är mångkulturell, 27 % av invånarna har utländsk bakgrund och det finns ca 50 nationaliteter. I Broaryd med omnejd är däremot de flesta födda i Sverige och man har få utländska medborgare i området.

Den offentliga sektorn, Lugnet och skolan, utgör den största arbetsgivaren i Broaryds tätort och där arbetar nästan enbart kvinnor.

I Broaryds tätort är förvärvsfrekvensen för kvinnor, 16-64 år, 81 % och för män 75 %. På landsbygden är motsvarande siffror 78,2 % för kvinnor och 85,5 % för män. Detta kan jämföras med förvärvsfrekvensen i kommunen - 74,6 % för kvinnor och 81 % för män.

Näringsliv

När det gäller industrin har många olika verksamheter inom torv, trä, plast och metall genom åren kommit och försvunnit i Broaryd. Idag domineras industrin fortfarande av dessa näringar och framförallt har trä- och plastindustrin expanderat den senaste tiden.

I Broaryds tätort är tillverkningsindustrin störst. Orten har ca 100 registrerad företag, varav 28 har anställda. De tre största är Stebro Plast AB, Bard Träprodukter AB samt Svets & Montage i Smålandsstenar AB (SMS). Dessa företag har mellan 5-20 anställda vardera.

Hestra socken är en typisk jord- och skogsbygd. I dalgången mellan Öster- och Västerån fanns bästa jordbruksmarken. I dag är jordbruket småskaligt. Det största jordbruket i Broaryd idag har 25-30 kor. Det är fler lantbrukare som har kött- än mjölkproduktion och det finns också några få som bedriver småskalig fåruppfödning. Höns finns i större skala på en gård. LRF har ca 130 medlemmar i Broaryd.

I slutet av 1800-talet och början av 1900-talet var befolkningen i Södra Hestra stor och i mitten av 1900-talet fanns centralt beläget mejeri, lanthandel, charkuteri, tre caféer, bank, färg- och parfymeri mm. På 1930-talet var Broaryd en av de största poststationerna i landet i sin befolkningsklass. Idag levereras posten av lantbrevbärare. Idag är den kommersiella servicen mindre utvecklad i Broaryd men det finns en dagligvarubutik, drivmedelsstation, frisör och presentaffär på orten. Närmaste bank för Broarydsborna finns i Smålandsstenar och Burseryd. När det gäller inköp och handel av olika slag åker Broarydsborna i huvudsak till Smålandsstenar, Gislaved, Hylte, Värnamo och Ullared. Smålandsstenar har den senaste tiden stärkt sitt handelsutbud och därmed

också statusen som serviceort för kommunens södra del. Idag är man helt beroende av egen bil, färdtjänst eller länstrafikens kompletteringstrafik för sina inköp.

Besöksnäringen i Broaryd är relativt blygsam, men orten besöks av en del danskar och tyskar. Det är mest stuguthyrning som lockar dessa besökare. Många turister finns vid Fegen sommartid, men utbudet på Gislaveds sidan av sjön är mycket litet. För besöksverksamheten i Broaryd är orten beroende av vad som händer i omlandet. För att kunna utveckla turismen krävs att landskapet hålls öppet, därför är jord- och skogsbruket och dess framtid av stor vikt. Broaryd har ett bra läge utmed väg 153 och många människor passerar till exempel på väg till Ullared.

Arbetsmarknad och pendling

Broaryd är en liten ort där de boende nästan helt är beroende av egen bil och/eller samåkning med andra för att kunna ta sig till och från sin arbetsplats. Den övervägande utpendlingen från Broaryd som helhet är till Smålandsstenar följt av Hylte kommun. Till dessa platser pendlar långt fler män än kvinnor. Den största inpendlingen till Broaryds tätort är från Broaryds landsbygd följt av Burseryds tätort. Hit är det övervägande kvinnor som pendlar. Inpendlingen till Broaryds landsbygd är obefintlig.

Offentlig service

Klockaregårdsskolan före detta Centralskolan, togs i bruk läsåret 1965/66. I dag har Klockaregårdsskolan verksamhet från förskoleklass till skolår 6 samt fritidshem. Undervisningen bedrivs i åldersblandade grupper. Alla typer av skollokaler och utrustning finns på skolan som t ex slöjdsal och idrottslokal. Simundervisning sker i Smålandsstenars simhall. Biblioteket i Broaryd hänger ihop med skolans lokaler.

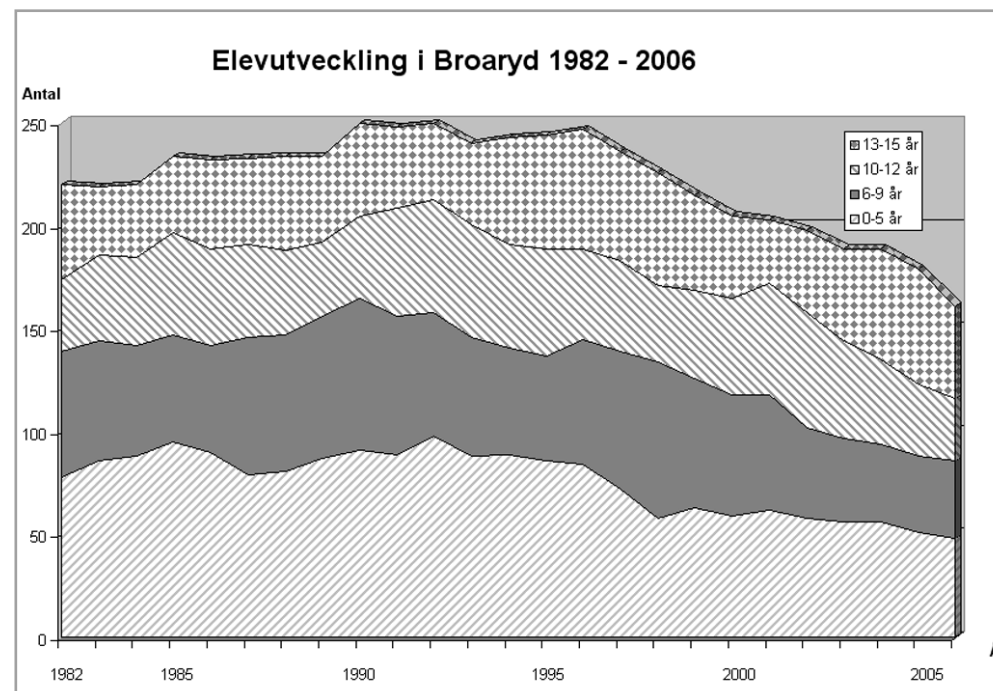
För skolår 7-9 är det Nordinskolan i Smålandsstenar som är Broarydsbornas hemskola, d v s Broaryd ingår i Nordinskolans upptagningsområde. Gymnasieutbildning erbjuds i Gislaved.

Elevunderlaget har minskat i Broaryd, men kommer att stabiliseras på en nivå runt 45-50 elever. Läsåret 2003/2004 fanns 72 elever i skolår 1-6. Läsåret 2006/2007 fanns 48 elever. Elevunderlag sjunker ytterligare de kommande läsåren men ökar sedan igen. Under perioden från 2006 till 2012 ser det enligt prognosen ut att ligga mellan 44 och 53 elever.

Från södra delen av Broarydsområdet, söder om Böjeryd och ner till Kinnared i Hylte kommun, har flera elever valt att ha sin skolgång i Hylte kommun. Läsåret 2006/2007 var det 13 elever från Broaryd som hade sin skolgång i Kinnared respektive Hyltebruk. Från området västerut mot Falkenbergs kommun finns någon enstaka elev som valt att ha sin skolgång i Ätran.

Lügnet är ett mycket vackert beläget gult, herrgårdslignande äldreboende med skön, lugn omgivning och utsikt över Hestrasjön. På Lügnet finns 26 platser, centralkök och dagverksamhet för dementa. När det gäller äldreboenden så har man i Äldreomsorgsplanen gjort bedömningen att behovet är väl täckt för Broaryd. Broaryd tillhör hemtjänstområde söder.

Närmsta sjukhus för Broarydsborna ligger i Värnamo och Halmstad. Vårdcentraler finns i Smålandsstenar och Hylte, distriktssköterska i Smålandsstenar och Burseryd. Folk tandvård finns i Burseryd.

Bebyggelse och bostäder

Broaryds samhället har vuxit upp som randbebyggelse utefter länshuvudvägen och därigenom erhållit en långsträckt form. Bebyggelsen fick ändrad inriktning först när byggnadsplanen fastställdes 1956. Ursprungligen har landsvägen gått genom Broaryd. Efter att den nya förbifarten väg 153 byggdes, så syns inte samhället lika tydligt från vägen. På senare år har dock flera industrier etablerat sig utmed väg 153 vilket gör att samhället åter har fått ett ansikte utåt.

Broaryd saknar ett tydligt centrum, men det finns sedan några år tillbaka ett torg i anslutning till affären. I anslutning till kyrkan och skolan finns också ett slags centrum med avseende på offentlig service. Broaryds torg är byggt ideellt av lokalbefolkningen med material bl a bekostat av kommunen. Torget har utsmyckats med stenupptagningsuppfinnningen "Jätte".

Huvuddelen av bebyggelsen är framvuxen under 1900-talet. Enstaka äldre hus från tidigt 1900-tal finns över hela samhället, vissa av dem är relativt välbevarade och starkt bidragande till ortens bebyggelsekaraktär. Huvuddelen av bebyggelsen är dock från 1960-70-tal. Under de senaste 30 åren har endast enstaka nya villor tillkommit.

Det finns ca 100 villor i samhället, 60 hyresrätter och inga bostadsrätter. När det gäller hyresrätter finns hos Bofast 8 lägenheter och hos Gislavedshus ca 40. I dagsläget står en del av dessa lägenheter tomma. Utöver detta hyrs några lägenheter ut av privatpersoner.

Tekniska kontoret ansvarar för skötseln av offentliga grönytor och gröna arrangemang i Broaryd. Tillsyn och bevakning av dessa sköts dock ideellt av de boende på orten.

Mark

Broaryd ligger i en halvöppen och småkuperad terräng. En del mark utmed Hestravägen är ganska fuktig.

Kommunen äger totalt ca 369 000 m² mark i Broaryd. Ca 9 600 m² av denna är planlagd och byggklar och ca 8 300 m² är byggklar efter viss investering. I Broaryd finns ca 45 400 m² planlagd mark för järnvägsändamål. Av denna äger kommunen ca 29 500 m². Totalt finns ca 120 600 m² industrimark. Av denna äger kommunen ca 17 900 m².

Industrin har på senare år haft en positiv utveckling och idag finns begränsat med industrimark för ytterligare utbyggnad, eller nya etableringar i redan utbyggda och mer attraktiva lägen. Söder om industriområdet vid Norra vägen/väg 153 finns ett planlagt, men ej utbyggt, område för bostäder. Utifrån dagens krav på skyddsavstånd mm är avståndet mellan den befintliga industrin och dessa planlagda bostäder för kort. Ett större område i den nordvästra delen är också planlagt för industriändamål, men innehåller för närvarande tre bostadsfastigheter, varav en köptes så sent som 2006.

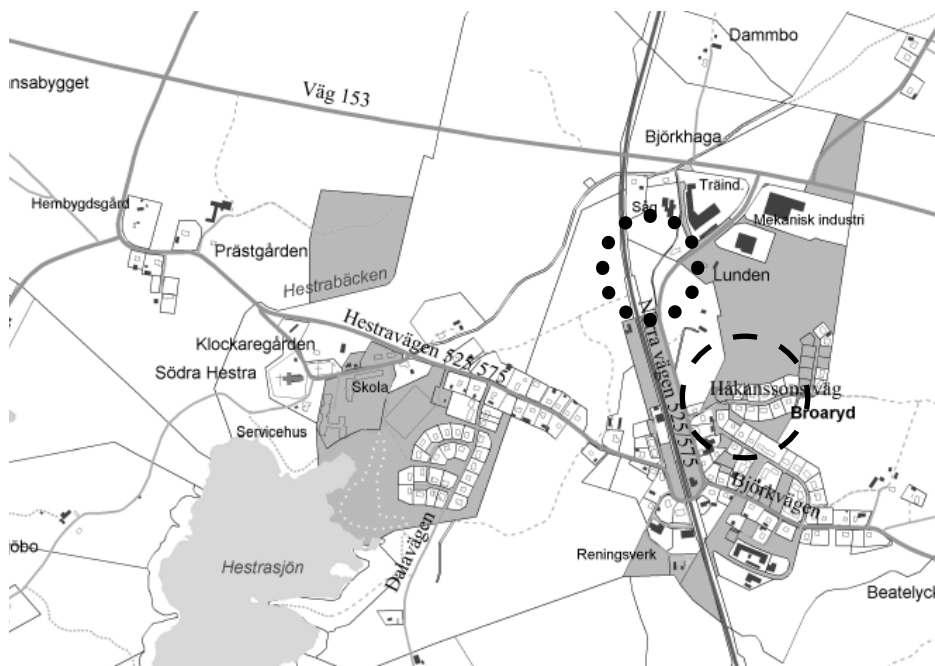
För närvarande finns inget känt behov av att bygga ut fler bostäder i Broaryd, medan industrin kan förväntas ha ett större behov av utveckling. För att kunna möta framtidens behov i Broaryd har ortens sju gällande detaljplaner setts över och bedömning gjorts av eventuella förändringar i dessa. Detta behandlas i delen Planförslag under rubriken Mark.

Vy över markerna runt Broaryd

Järnvägsövergången

- Kommunägd mark
- Planlagt bostadsområde ej utbyggt
- Planlagt industrimark innehållande bostäder

Trafik och kommunikationer

I Broaryd är kommunen väghållare för alla vägar utom Norra vägen, Östra vägen och väg 527/575. Dessa är Vägverket väghållare för. Vägverkets vägnät i Broaryd är bristfälliga på en del ställen. För kommunens vägar finns i dagsläget inget behov av åtgärder. Trafikmängden på väg 153 är ca 2 200 fordon/dygn och på den mest trafikbelastade vägsträckan inne i samhället ca 600 fordon/dygn. Broarydsborna upplever avfarterna vid väg 153 som farliga och i behov av åtgärder. Väg 153 inbjuder också till höga hastigheter till följd av de bra siktförhållanden som råder. Väg 153 är rekommenderad väg för farligt gods.

I Broaryd finns idag 294 meter GC-väg och ytterligare ca 1 500 meter planeras enligt den nyligen antagna GC-vägsplanen för kommunen.

De allmänna kommunikationerna består för Broaryds del av busslinje 247 som trafikerar sträckan Broaryd – Smålandsstenar med ca 6 turer till och från Broaryd varje vardag. Dessa turer fungerar främst som skolskjuts. På helgerna finns inget kollektivtrafikutbud. Från Smålandsstenar och Skeppshult mot Hyltebruk går buss 432. Det finns tre busshållplatser i Broaryd.

Länstrafiken har busslinjer som passar för elevresor både till Smålandsstenar och till Gislaved. Eleverna får busskort till dessa resor. Kommunens skolskjutsorganisation hämtar elever på landsbygden med skolskjuts för att de ska komma fram till busslinjen. De avstånd som gäller för att vara berättigad till skolskjuts är 2 km för elever i förskoleklass till skolår 3, 3 km för skolår 4-9 och 6 km för gymnasieelever.

Västra korsningen vid väg 153

Östra korsningen vid 153

Kompletteringstrafiken är landsbygdens kollektivtrafik. Alla som har 1,5 kilometer till närmaste busslinje har möjlighet att resa två gånger per vecka. Trafiken är till för alla, oavsett ålder eller folkbokföringsort. Resmålet är serviceorten inom området, vilket innebär Smålandsstenar för Broarydsborna.

Godset i kommunen transporteras idag till största delen med lastbil. Den största omlastningscentralen finns i Smålandsstenar. Det miljövänliga konkurrensalternativet järnvägen för persontrafik har lagts ner i Broaryd, men gods går till Burseryd. Tåg för persontrafik finns närmast i Smålandsstenar och Landeryd. Flygplats finns i Halmstad.

Teknisk försörjning

Energi

E.ON Elnät Sverige AB tillhandahåller elledningsnätet i Broaryd. Försörjningen till orten kommer från Landeryd och nätet på denna del beskrivs som en mycket stark konstruktion. Elförsörjningen har blivit mer stabil efter stormarna Gudrun och Per. Halva sträckan kablfierades efter Gudrun och delar av andra halvan, som förstördes vid Per i januari 2007, ska också kablfieras. Gislaveds Energi står för gatubelysningen i Broaryd.

Reservmatning av el finns från Burseryd och i viss mån också från Landeryd via Gryteryd. För den nordvästra delen av samhället, där bl a vattenverket är anslutet, finns ingen reservmatning. Kommunen har emellertid installerat reservkraft för vattenverket.

Vatten och avlopp

Den nuvarande vattentäkten med två vattenbrunnar byggdes på kyrkans mark norr om vattenverket 1963. Markområdet närmast vattentäkten har senare

förvärvats av kommunen för att säkerställa skyddet för vattentäkten. Vattnet i Broaryd är av hög kvalitet och tillgången på vatten är god. Nuvarande vattenverk i Broaryd byggdes 1966 och renoverades och moderniserades 2002.

Avloppsreningsverket i Broaryd byggdes 1972 vid Fabriksgatan. I samband med byggandet av verket byggdes nya ledningar och utsläppspunkten för avloppsvattnet flyttades från Hestrasjön till Hestrabäcken, norr om samhället. Reningsverket är byggt för mekanisk, biologisk och kemisk rening. Delar av samhället, industriområdet närmast Lundavägen, är idag inte anslutna till avloppsreningsverket utan till en trekammarbrunn norr om väg 153. I samband med Stebros nybyggnad på Östra industriområdet påbörjades arbetet för att ansluta även denna del av samhället till avloppssystemet.

I de äldre delarna av Broaryd byggdes ledningsnätet ut med ett kombinerat system för spill- och dagvatten. I samband med att gatorna byggdes ut och asfalterades, i början av 1970-talet, kompletterades ledningsnätet med dagvattenledningar. Merparten av fastigheterna i Broaryd har idag möjlighet att avleda sitt dagvatten till separat dagvattenledning. Den äldre bebyggelsen har trots detta i nuläget inte separerat dag- och spillvatten. Merparten av bostadshusens dräneringsledningar är också anslutna till spillvattensystemet. Något krav från kommunen på fränkoppling av dag- och dräneringsvatten har ännu inte ställts på befintlig bebyggelse. Att en stor del av fastigheterna släpper dag- och dräneringsvatten i spillvattennätet, via otäta ledningar med stort inläckage som följd, visar sig som stora flöden vid regnväder och högt grundvatten. Detta stör driften i avloppsreningsverket.

Reningsverket

Miljöstation

På tomten till vattenverket finns en avloppspumpstation som pumpar avloppsvatten från området vid Klockargårdsskolan och Lugnet.

Avfall

Förr var avfallshanteringen en del av gaturenhållningen och sköttes ända till en början av 1900-talet av kringliggande jordbruk. Successivt blev avfallshanteringen en kommunal angelägenhet, antingen som entreprenad eller i egen regi, och de senaste åren har det kommunala ansvaret dessutom reglerats i lagstiftningen.

Ansvar för avfallet vilar idag på tre parter. Kommunen är ansvarig för hushållsavfall, producenterna för det avfall som omfattas av producentansvar och den som ger upphov till annat avfall ansvarar själv för det. Idag finns fem producentansvar; förpackningar av olika materialslag, returpapper, däck, bilar samt elektroniska produkter.

I Broaryd finns en återvinningsstation vid affären på Norra vägen. Ansvar för skötseln av återvinningscentralen vilar på förpackningsproducenterna, men i realiteten sköts återvinningscentralen till största del av privatpersoner i Broaryd. Återvinningscentral för ortens invånare finns närmast i Smålandsstenar. Anläggning för trädgårdsavfall finns i Burseryd och Smålandsstenar. Vid placering av miljöstation är, från Förpackningsinsamlingens sida, dess närhet till annan service, som t ex en matvaruaffär, av stor vikt. Försvinner sådan service, finns risk att även miljöstationen plockas bort.

Telekommunikation och master

Telefonen kom till Broaryd 1909. Det allmänna telefonnätet är ett enormt omfattande, tekniskt avancerat kommunikationssystem som byggts upp under en tidsrymd av bara något mer än hundra år.

Det fasta nätet för telefoni i vårt land består av lokala och regionala delar som är sammankopplade i ett nationellt och internationellt nätverk. Kommunens orter är anslutna till Teliasoners nationella och internationella nät med fiberkabel. Dessa avslutas i den lokala telestationen där övergång från fiber till koppar sker.

Tätorten Broaryd har sedan 2005 haft tillgång till optofiber med mycket hög överföringskapacitet. Teleabonnenter i tätorten och de som är anslutna till Broaryds telestation i omgivande landsbygd kan även erbjudas fast uppkoppling, ADSL, med varierande kapacitet, beroende på teleledningarnas längd och kvalitet. Till optofibernätet är genom BiggNet samtliga kommunala verksamheter som skola, bibliotek och äldreboende samt ett antal privata företag anslutna.

Tidigare uppstod ibland problem för socialförvaltningen att kommunicera med förvaltningens verksamheter då en del el- och teleavbrott förekommer i detta område. Kommunen har därför installerat IP-telefoni för att säkra förbindelsen.

3G master byggs för närvarande för att få täckning för tredje generationens mobiltelefoner, 3G masterna är vanligtvis 40-60 meter höga, men kan vara upp till 90 meter. Det finns inga mobiltelefonmaster inom planområdet.

Biblioteket

Hembygdsgården

Signe Haraldssons Museum

Kultur och fritid

I Broaryd, liksom på många andra orter, finns en hel del historia bevarad. En del av denna finns för beskådan på Hembygdsmuseet i skolans lokaler. Föremålen, som användes i bondehushåll förr, är samlade av hemmansägaren Johan Oskar Haraldsson i Hensnäs. Sammanlagt finns över 700 föremål i samlingen.

Ett annat museum i Broaryd är Signe Haraldssons på Hestravägen, bredvid Sparbankshuset. Signe Haraldsson bedrev en affärsrörelse i Broaryd under många år med start på 1920-talet. På 1930-talet byggde hon huset, där museet idag finns, och öppnade sin modeaffär där. Systemen Lilly flyttade till Ny-näshamn och tog sedan med sig modekläder till butiken i Broaryd. När Signe blev ålderstigen inredde Lilly museet med föremål från alla de resor hon gjort runtom i världen genom åren. Lilly besökte alla världsdelar utom Australien. Länsmyndigheterna har kontaktats av förvaltaren för hjälp med att återigen öppna upp museet, men inget har i dagsläget hänt. Huset har bevarats intakt sedan det byggdes.

Biblioteket, vilket är samlokaliserat med skolan, är en välbesökt plats i Broaryd. Biblioteket har öppet sex timmar per vecka för allmänheten samt fem timmar för skolan och erbjuder en rad olika aktiviteter. Exempelvis bjuds på sagostunder, filmvisning, barnteater, diverse utställningar samt information om konsumenträtt. Jämför man Broaryds bibliotek med kommunens andra bibliotek på övriga orter ser man att Broaryd har flest lån med 9,6 stycken per person och år. I det stora hela har Broaryds bibliotek haft något färre lån de senaste tre åren, men det har även samtliga övriga bibliotek i kommunen haft.

I Broaryd finns också ett flertal föreningar; Broaryds tennisklubb, Alliansförsamlingen, Broaryds GOIF, Broaryds Pistolklubb, Broaryds samhällsförening, Hembygdsföreningen, Hestra Motorcykelklubb samt Burserys och Broaryds SPF. Föreningsverksamheten och kyrkornas verksamhet har länge utgjort en stor och viktig källa till fritidsaktiviteter och social samvaro för Broarydsborna.

Samlingsplatser

Broarydsborna träffas exempelvis i affären eller umgås i det i affären inrymda caféet. Äldre invånare tar med sig kaffe och fika med jämnåriga på Lugnet. Föräldrar, mor- och farföräldrar samt Fritids träffas på lekplatsen vid Dalavägen. Idag finns emellertid inga sittplatser på lekplatsen, utan de vuxna är hänvisade att sitta t ex på kanten till sandlådan. Lekplats har också tidigare funnits i Bergåsa vilken blivit borttagen av AB Gislavedshus p g a att det inte bor några barn i gislavedshus lägenheter. I de omgivande villorna bor däremot en hel del barn.

Spontant träffas ungdomar vid Gula huset/skolan. Eftersom det inte finns några bussförbindelser fredag- och lördagkvällar till andra orter begränsas ungdomars tillgång till fritidsaktiviteter. Detta anses bidra till att många, främst pojkar, sitter hemma och umgås vid eller via sina datorer.

Gula huset används till mycket. Här erbjuds trevlig atmosfär, finns tillgång till kök och möjlighet till övernattnin. I huset finns samordnade aktiviteter för ungdomar, där föräldrar frivilligt ställer upp och arbetar. På dagarna används huset av pensionärer till möten och kursverksamhet. Broaryds GOIF använder det som klubblokal. Vid mer ordande sammankomster som kalas och liknande kan man hyra Gula huset och Församlingshemmet.

Tennisbana

Gula huset

Interiör i affären

Vid skolan i Broaryd finns en näridrottsplats som inbjuder till samling och aktivitet i närmiljön. Vintertid spolas ofta is på tennisbanan, vilket ger ytterligare en anledning att mötas utomhus. Spolningen ordnas privat av föräldrar men isbanan används flitigt också av kommunen genom skolan. Broarydsborna har också anlagt en plats för beachvolleyboll. En väl fungerande grillplats finns även det i området. Boulebana finns i Bergåsa och närmaste allmänna badplats finns i Örsjön, ca 5 km längre västerut.

I Broaryd finns tre kyrkor, Svenska kyrkan, Filadelfiaförsamlingen och Alliansförsamlingen. På helgerna bedrivs Tonår, som ett samarbete mellan Allianskyrkan i Broaryd och Burseryd. Filadelfiaförsamlingen är idag inte så aktiv och ungdomsverksamhet finns inte. Svenska kyrkan har barn- och körverksamhet.

Miljö och natur

Natur

I Broaryd finns naturen både i och runtomkring tätorten.

Barrskogen dominerar runt orten och på flera håll syns spåren efter stormarnas verkningar i form av stora hyggen. Lövträd finns både som inblandning i barrskogen nära bebyggelsen men också som solitärträd i bebyggelsen. Broaryd har ett antal större lövträd främst i form av ek och lönn, både i villaträdgårdar och på mera allmänna platser. Det främsta exemplet på stora lövträd är den stora eken (1) vid affären. De stora träden är värdefulla både från biologisk och estetisk synpunkt och utgör ett karakteristiskt element i Broaryds samhälle.

Det öppna landskapet finns också representerat i form av jordbrukslandskapet kring kyrkan som där skapar en tilltalande landskapsbild. Jordbruksmark finns också i andra delar av Broaryd där åker- och betesmark ligger insprängda i skogsmark.

Tillgång till natur och rekreationsområden är viktigt för förskola och skola. Områden som används mycket av barnen i Broaryd framgår av kartan.

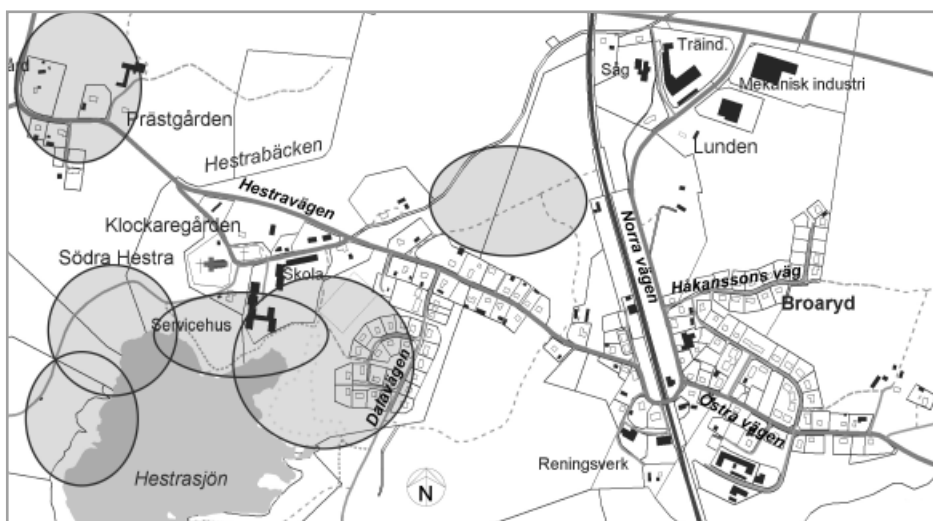
Särskilt värdefulla naturområden

2. Södra Hestra hembygdsgrd har förutom sina kulturhistoriska värden även höga naturvärden. Området har pekats ut som ett ängs- och hagmarksobjekt i de inventeringar som gjorts av värdefulla naturliga fodermarker. Hembygdsgrden slås fortfarande men de hävdgynnade arterna är få. Det täta trädskiktet är troligen förklaringen till detta. Naturvärdena i objektet är knutna till de grova ekarna, här hittades bland annat lunglav en sällsynt rödlistad art.

3. Den branta sluttningen ner mot Hestrasjöns norra strand hyser ett blandat lövträdsbestånd med, på sina håll, inslag av större ekar. Området är värdefullt botaniskt och ornitologiskt med den varierande lövträdsblandningen och närheten till Hestrasjöns vassruggar. Utöver naturvärdena så är gångpromenaden längs sjöstranden ett mycket attraktivt närströvsområde. Områden av denna typ kräver skötsel.

4. Norr om Håkanssons väg, i höjd med Björkvägens anslutning, finns ett skogsområde med tätvuxen lövskog i alla åldrar. Området är snårigt med förekomst av död ved och har ett högre naturvärde jämfört med omgivningen.

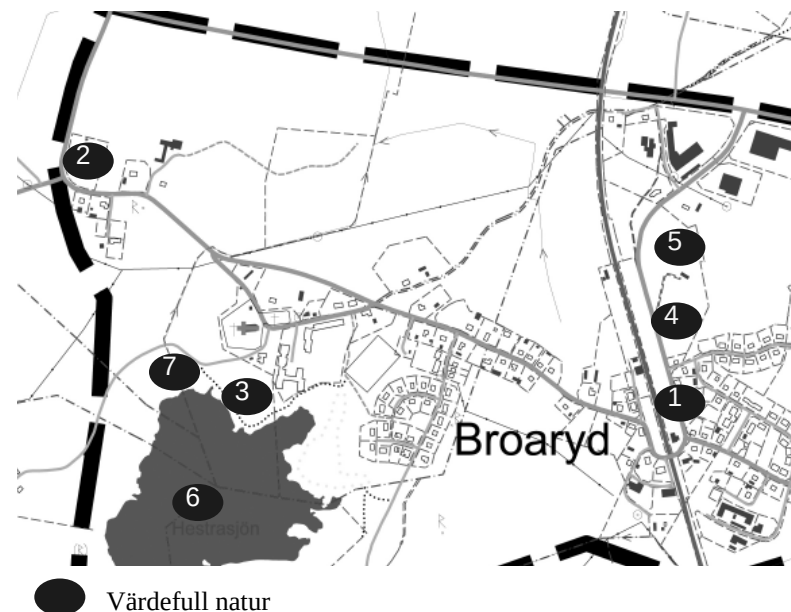

Barns och elevers viktiga områden för naturupplevelser och rekreation

5. På östra sidan om infartsvägen till tätorten från väg 153 finns en betesmark med en äldre lada. På det gamla gårdsområdet växer ett antal äldre lövträd, främst lönn, som har ett visst bevarandevärde.

Sjöar och vattendrag

6. Hestrasjön är cirka 23 ha stor och ingår via Hestrabäcken i Västeråns avrinningsområde. Sjön är sänkt i början av 1900-talet och mycket grund, som mest 1,4 meter djup. Sjön är förurningsbelastad och kalkas årligen. Sjön är näringsrik med höga halter av näringsämnen och har ett starkt färgat vatten med

mycket litet siktdjup. På grund av näringsämnespåverkan och det ringa djupet håller sjön på att växa igen. De redan omfattande vassbältena kan i framtiden förväntas breda ut sig ytterligare. Igenväxningen med stora vassområden gör sjön betydelsefull för fågellivet. Hestrasjön är med sitt ringa djup och sina igenväxningstendenser inte lämplig som badsjö.

I Hestrasjön finns mört, braxen, abborre och gädda. Sjön domineras av mört-fiskar vilket kan bero på näringspåverkan på sjön. Fiskbeståndet bedöms tack vare kalkning numera vara opåverkat av försurning.

7. Utloppet från Hestrasjön, Hestrabäcken, har bedömts ha naturvärden och utgör en nyckelbiotop. Bäckens som helhet har bedömts ha måttligt naturvärde, naturvärdesklass 3 enligt Naturvärdesbedömningen av vattendrag. Hestrabäcken är påverkad genom att delar av vattendraget är omgrävt och utgör recipient för Broaryds reningsverk.

I delar av Broaryd, från järnvägen västerut mot kyrkan och på båda sidor av sjön, består jordarterna av isälvsmaterial med goda tillgångar på grundvatten. Isälvs materialet är av grövre grusfraktioner med snabb infiltrationshastighet vilket gör att grundvattentillgångarna också är känsliga för föroreningar. Broaryds vattentäkt är belägen i de norra delarna av grundvattentillgången.

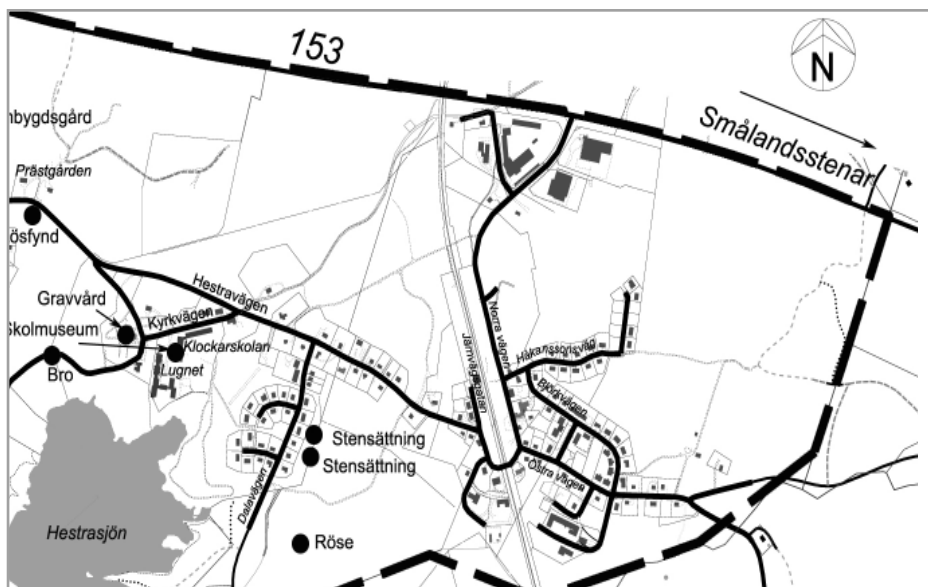

Hembydsgården

Kulturhistoria

Fornlämningar

Riksantikvarieämbetet inventerade fornlämningar i Södra Hestra socken 1953 och förtecknade 22 forngravar på 18 platser. 1983 reviderades kartan och 225 R-märkade platser pekades ut och då även med boplatser från förhistorisk och historisk tid.

Fornminnen enligt fornminnesregistret

Det finns nio fornlämningar registrerade inom planområdet;

- Hembydsgården
- 2 stensättningar
- 1 röse
- Soluret
- Fyndsamling, museet i skolans lokaler
- 1 gravsten på kyrkogården
- 1 trolig stenåldersboplatz
- 1 bebyggelsehusgrund i Beatelycke

Kulturhistoriskt intressant bebyggelse

I Broaryd finns inget byggnadsminne, men flera kulturhistoriskt intressanta byggnader. Det är framför allt i området i anslutning till kyrkan och prästgården som det finns bebyggelse med stort kulturhistoriskt bevarandevärde. Den kulturhistoriskt intressanta bebyggelsen redovisas i planförslaget.

Johannes Bengtsson uppfann i början av 1900-talet Jätten i Bro, vilken underlättade det tunga arbetet med att plocka bort de stora stenarna på markerna. Två Jättar finns att beskåda i Broaryd, en vid hembydsparken och en i centrum vid affären.

Länsstyrelsen i Jönköpingslän har gjort en frikyrkoinventering som omfattar alla frikyrkor i länet samt en industrihistorisk inventering som omfattar de kulturhistoriskt intressantaste anläggningarna. Den starka frikyrkligheten och de många småindustrierna har båda som företelser spelat en stor roll i Jönköpings läns historia. Frikyrkoinventeringen omfattar i Broaryd 4 objekt (se karta); 1 Hestra mission, 2 Filadelfia, 3 (gamla) Filadelfia, 4 Filadelfia (Carl Larssons speceriaffär).

Hembydsgården

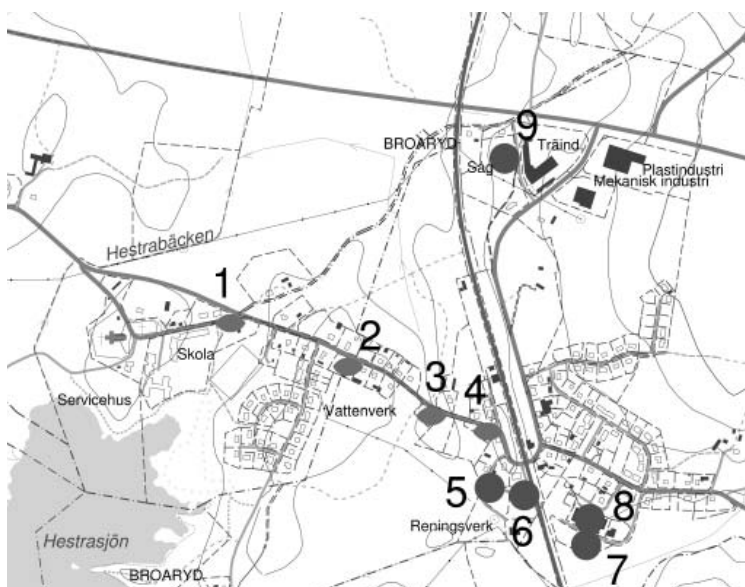

Soluret

Jätten

Den industrihistoriska inventeringen omfattar 5 objekt i Broaryd; 5 träindustri/snickeri, 6 Broaryds mekaniska, 7 Lebe konfektion, 8 Broaryds möbelindustri, 9 Broaryds låd och sågindustri.

Objekt i Broaryd som redovisas i Länsstyrelsens inventeringar: Frikyrkligheten i Jönköpings län samt Kulturhistoriska industrimiljöer i Jönköpings län

Hälsa och säkerhet

Broaryd upplevs av invånarna själva som ett lugnt och mycket tryggt samhälle, där man har en öppenhet både mot varandra och besökare. Tryggheten handlar mycket om att "alla känner alla" och att alla blandar sig med varandra. Här råder inga grupperingar. Tryggheten i Broaryd stärks också av låg personalomsättning inom den offentliga sektorn. När det gäller hälsa skiljer sig inte Broaryd från övriga kommunen. Befolkningen upplever sin hälsa som god (Folkhälsoenkäten "Hälsa på lika villkor", 2005) i Gislaveds kommun.

Enligt Statens Planverks inventering av radonmark från 1982, finns inga kända högriskområden i Gislaveds kommun. I Broaryd finns emellertid enskilda hus byggda i blåbetong – både hyreshus och villor. Lokalt kan förekomma högre halter av markradon än genomsnittet i Gislaveds kommun.

Mycket trafik och tunga transporter och transporter med farligt gods går i och genom Broaryd. Väg 153 är rekommenderad väg för farligtgodstransporter. Idag samsas allt från tunga timmerbilar till cyklande barn på Broaryds vägar. In- och utfarterna till Broaryd upplevs som farliga.

Bullerkällor i Broaryd är godstransporterna samt skjutbanorna i Bro och Haghult. Aktiviteter på skjutbanorna upplevs inte som störande av de boende i planområdet, även om de hörs in i samhället.

Broaryd har sin vattentäkt i den nordvästra delen av planområdet. Yttre vattenskyddsområdet för vattentäkten gränsar både till väg 153 och Hestravägen. Genom det inre går endast en mindre väg mellan Hestravägen, vid prästgården och österut, och slutar vid fastighet Hestra 2:11. På fastigheten finns en pumpstation för vattentäkten.

Bards träindustri

Östra infarten till Broaryd

Misstänkt förorenade områden: 1. Broaryds låd- och sågindustri branchklass liten risk 2. F.d. Broaryds mekaniska verkstads AB branchklass måttlig risk 3. Stebro plast AB branchklass måttlig risk 4. Qstar Broaryd branchklass stor risk 5. Broaryds bilservice branchklass stor risk 6. Önnestams plåtslageri AB branchklass stor risk 7. Broaryds avloppsreningsverk branchklass liten risk 8. F.d. Broaryds mekaniska verkstad AB branchklass måttlig risk 9. RIGEF Plastemballage AB branchklass måttlig risk

Gamla industrisynder och gammal avfallshantering har satt spår genom förorenade områden. I Broaryd finns två gamla deponier, en på Granhult 1:5 och en på Broaryd 1:3. Deponierna är inte prövade enligt miljölagstiftningen och kontrollprogram finns inte. Användare har varit kommunen (hushållsavfall) samt kommunens industrier. Verksamheten på Granhult 1:5 avslutades 1975 och på Broaryd 1:3 i mitten av 1950-talet. Båda deponierna är bedömda som klass 4 – d v s "minst allvarlig". Marken på gamla bensinstationen vid järnvägskorset är sanerad. Det finns också ett antal misstänkt förorenade områden i Broaryd utifrån vetskap om verksamheter som har bedrivits eller bedrivs på områdena. Verksamheterna delas in i branchklasser utifrån hur stor risken för markföroreningar är generellt för den typen av verksamhet. De misstänkt förorenade områdena i Broaryd är branchklassade från 4 liten risk för förorening till 2 stor risk för förorening.

PLANFÖRSLAG

Karaktär och befolkning

Karaktär

För att Broaryd ska behålla och helst utveckla sina särdrag och unika karaktär är det viktigt att denna beaktas i all planering framöver. Egenskaper som är viktiga att ta tillvara är t ex trädgårdssamhället som domineras av villabebyggelse, vilket ger Broaryd sin bebyggelsekaraktär. Det är viktigt att både vara mån om den befintliga bevarandevärda bebyggelsen, samt att se till att den tillkommande passar in i omgivningen. En del av ortens karaktär är också den trygghet de boende upplever. Att ta in trygghetsperspektivet i all framtida planering är därför en viktig del för att behålla Broaryds karaktär.

Befolkning

Prognosen för framtiden visar om att invånarantalet ska fortsätta sjunka, vilket antalet gör på landsbygden för de flesta orter och städer i Sverige. För att kunna påverka invånarantalet positivt är åtgärder som påverkar ortens attraktivitet a och o. Vad som gör en ort attraktiv är både brett och individuellt. Generellt kan möjlighet till goda kommunikationer och ett bra och varierat boende spela stor roll. Det kan också handla om trivsel och känsla av identitet och samhörighet på orten. Att alla, oavsett kön och ålder kan känna delaktighet i ortens framtid och utveckling och därmed känner att de har möjlighet att påverka sin omgivning och vardag. Detta ger i sin tur också positiva effekter på folkhälsan.

För att kunna stabilisera och helst vända befolkningssiffrorna behöver ett antal åtgärder sättas in. Förslag finns t ex på att marknadsföra sina hus i natursköna omgivningar, välorganiserad och trygg skolgång för barnen och attraktiv

industrimark med bra skyltläge längs väg 153. För att kunna arbeta effektivt ska marknadsföring ske bl a via Internet och en egen hemsida, vilken sköts av invånarna själva.

Mål

- Befolkningen ska stabiliseras och helst öka.
- Genom att underlätta för utvecklingen av näringslivet ges ökade möjligheter till fler arbetsplatser.
- Ortens inneboende karaktär och egenskaper ska genomsyra utformningen av framtidens Broaryd.

Strategier

- Broaryd ska marknadsföras som en ort med möjlighet till varierat boende i en lugn, trygg och naturskön miljö.

Näringsliv

Industri

En viktig utvecklingsförutsättning i Broaryd är att det finns industrimark med bra skyltläge till konkurrenskraftiga priser. Den senaste tiden har framförallt trä- och plastindustrin expanderat och både intresse och möjlighet finns att utöka denna ytterligare. Genom detaljplanändring skapas mer industrimark med bra skyltläge intill och söder om väg 153. Området är idag privatägt och omfattas inte av detaljplan. I dagsläget ses inget hinder från t ex natursynpunkt mot en utbyggnad. Området norr om väg 153 föreslås som utredningsområde för industri/handel. Närhet till närboende samt infart från väg 153 är två av de frågor som behöver redas ut om det blir aktuellt att planlägga området. Området är delvis privatägt och delvis kommunalt ägt.

En förutsättning för ytterligare utbyggnad av industrin i Broaryd är att kommunalt vatten- och avlopp byggs ut till industriområdet.

Kommersiell service

Viktiga framtidsfrågor för Broaryd är att behålla sin nuvarande service och köptroheten från ortens befolkning. Området öster om järnvägen föreslås användas för mindre verksamheter och handel.

Turism och besöksnäring

Stor utvecklingspotential finns när det gäller att göra Broaryd mer tillgängligt och attraktivt som turistmål genom att utveckla natur- och kulturturismen. För att kunna utveckla kulturturismen krävs att man har en "historia" – nåt som man kan göra intressant nog att locka besökare utifrån med. En förutsättning är att dessa platser görs synliga genom skyltning m.m. Idéer finns idag att t ex utveckla den befintliga järnvägen i form av ett järnvägsmuseum.

Camping, stugby, uthyrning av kanoter och/eller cyklar, äventyrsupplevelser och fiske kan vara av intresse för Broaryd. Allt som har med naturen att göra!

För att utveckla turistnäringen i Broaryd är det viktigt att aktiviteter och upplevelser erbjuds även i Broaryds omgivningar. Möjligheter finns att utveckla fisket i t ex Örsjön, Hurven och Fegen. För att kunna utveckla turismen krävs också att landskapet hålls öppet och att skogar och sjöar är tillgängliga.

Jord- och skogsbruk

Inom planområdet bedrivs idag både skogsbruk och jordbruk, ett större område med tidigare planlagd industrimark upphävdes under 2006 för att kunna möjliggöra fortsatt jordbruksdrift.

Jord- och skogsbruket är också av stor vikt för för upplevelsen av Broaryd och påverkar bland annat förutsättningarna för friluftsliv och turism.

Mål

- Fortsatt dagligvaru- och drivmedelsförsörjning ska eftersträvas.
- Olika typer av etableringar ska öka.
- Planlagd industrimark ska finnas i tätorten för olika typer av företags behov.
- Turismen ska utvecklas och uppmuntras.
- IT-infrastrukturen ska vara väl utbyggd för att förbättra förutsättningarna för såväl befintliga som kommande företag.
- Broaryd ska göras mer synligt – både i och utanför kommunen.
- Broaryd ska förstärka sitt marknadsläge genom att knytas närmare den södra sidan av väg 153.

Strategier

- Beredskap för snabb planläggning ska finnas.
- Ny industrimark skapas vid väg 153 och området med planlagda bostäder söder om denna tas bort.
- Broaryd ska marknadsföras som en expanderande industriort med bra skyltläge och god tillgänglighet med väg och järnväg.

Äldreboende Lugnet

Klockargårdsskolan

Broaryds förskola

Arbetsmarknad och pendling

De flesta i Broaryd förvärvsarbetar i dag heltid utanför hemmet. Broarydsborna är idag beroende av egen bil och/eller samåkning med andra för att kunna ta sig till arbetsplatser utanför orten. Det är viktigt att möjligheter finns för pendling till annan ort såväl som arbete hemifrån.

Mål

- Det ska vara möjligt att arbeta hemifrån för såväl hel- som deltidsarbetande.
- Pendlingsmöjligheter ska finnas.

Strategier

- Åtgärder i form av t ex väl utbyggd IT-infrastruktur ska i rimlig mån vidtas om detta behövs för enskild/a för att arbeta hemifrån.
- Kommunen ska arbeta för att underlätta kommunikations- och pendlingsmöjligheterna för de boende i Broaryd.

Offentlig service

Det är viktigt för Broaryds attraktivitet och en förutsättning för ortens utveckling, att förskola och skola finns kvar på orten. För att behålla elevunderlaget för en skola i Broaryd är det viktigt att skolans speciella förutsättningar lyfts fram, både på orten och i angränsande kommuner.

De familjedaghem som idag använder sig av förskolans lekplats ska även efter en eventuell flytt kunna samordna sig med förskolan. Den ungdomsverksamhet i form av fritidsklubb/ungdomsgård som bedrivs av frivilliga krafter genom Broaryds idrottsförening kan också komma att inrymmas i skolans lokaler.

Mål

- Offentlig service ska finnas i området.
- Kommunala lokaler som allmänheten har tillträde till ska vara tillgängliga med elst hiss, dörrautomatik, fungerande hörselslingor, handikapptoiletter samt orienteringsskyltar
- Skolan i Broaryd ska vara det bästa alternativet för Broarydsborna och gärna för andra barn i angränsande kommuner.

Strategier

- Skolans speciella fördelar ska lyftas fram, både på orten och i angränsande kommuner.

Bebyggelse och bostäder

Bevarande och utveckling

Bebyggelsen utgör en viktig del i hur en ort upplevs och fungerar. Det är av stor vikt att inte bara värna om den gamla bebyggelsen, utan även den yngre som utgör det byggda kulturarv som visar på ortens utveckling. Det är också viktigt att tillkommande bebyggelse passar in i sin omgivning så att ortens karaktär bibehålls

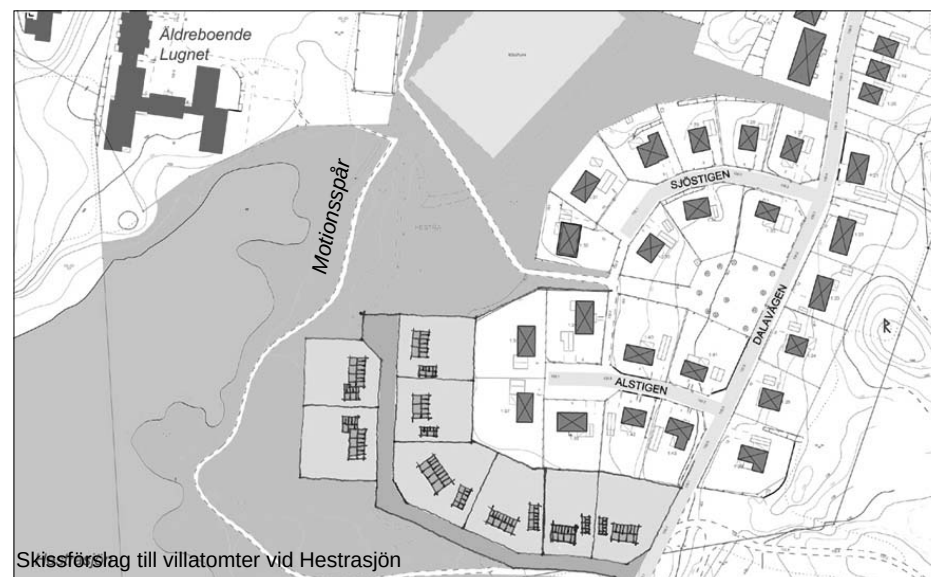
För närvarande finns inget känt behov av att bygga mer bostäder i Broaryd. En framtida expansion av bostäder ska ske inne i Broaryds samhälle i anslutning till befintliga bostäder.

Inom planlagt område vid Hestrasjön är strandskyddet till viss del upphävt. Detta innebär att möjlighet finns att bygga närmare vattnet än 1000 meter. Området har drabbats hårt av senaste årens stormar. Området är kommunalägt och några kända natur- eller kulturvärden finns inte inom området. En utvidgning av befintligt bostadsområde vid sjön bör därför kunna prövas genom ny detaljplan. I samband med detaljplanearbetet behöver en arkeologisk utredning för att bedöma om det kan finnas okända fornlämningar inom området samt en geoteknisk undersökning av området göras. En framtida bostadsbyggnation kan innebära att en del av befintligt motionsspår tas i anspråk. Motionsspåret kommer i sådana fall att ersättas med en ny sträckning. Flera planlagda, men ej utbyggda, bostäder mellan industriområdet vid väg 153 och Håkanssons väg plockas bort i planförslaget. I södra delen av detta område finns värdefull natur som i största möjliga mån ska bevaras. Området ska utgöra skyddsområde mellan befintliga och eventuellt tillkommande bostäder och industrier.

Attraktivitet och försköning

Tillgång till ett attraktivt boende är viktigt och innebär olika för olika personer. Det är också viktigt att både tillkommande bebyggelse och förändringar av befintlig, sker på ett sådant sätt att det passar in på respektive plats och att det inte förstör landskapsbilden.

För att orten ska kunna utvecklas och locka till sig fler invånare, är det viktigt att fortsätta arbeta för en tilltalande fysisk miljö. Det kan handla om investeringar i form av t ex en välvårdad lekplats eller utplacerade blomsterurnor.

Skissförslag till villatomter vid Hestrasjön

Vy i Broaryd

Järnvägsområdet

Korsningen Norra och Östra vägen

Mål

- Broaryd ska utvecklas efter sina särdrag.
- Broaryd ska fortsätta att utvecklas som ett villasamhälle.
- Tätorten ska vara attraktiv i sin utformning och skötsel.
- Det ska finnas planlagd mark för såväl bostäder som industri.
- Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och helst utvecklas.
- Nya byggnader och bebyggelseområden ska planeras och utformas på ett sådant sätt att ekologiskt och socialt hållbara bebyggelsemiljöer skapas.
- Energifrågor ska särskilt beaktas.

Strategier

- Kommunen ska aktivt verka för att planlägga och bereda mark för industri och bostäder i attraktiva och lämpliga lägen.
- Vid nybyggnation och nyanläggningar tas alltid hänsyn till tillgänglighetsfaktorer.
- Tillfarterna till Broaryd ska utformas på ett sådant sätt att de annonserar orten på ett lockande sätt.
- Kommunen ska aktivt medverka till att skapa en god bebyggelsemiljö i Broaryd. Man ska värna om det som kännetecknar bygdens bebyggelse och karaktär utan att hämma utvecklingen.
- Kommunen ska som fastighetsägare och via sitt bostadsbolag föregå med gott exempel.
- Kommunen ska bidra till att upprätthålla en tilltalande miljö i det offentliga rummet.
- Möjligheter till nya bostäder vid Hestrasjön utreds.
- Möjligheter ses över att anlägga bostäder i luckor mellan befintlig bebyggelse, idag planlagt för andra ändamål som t ex natur.

Mark

Nya områden föreslås både för utbyggnad av industri och bostäder.

Konflikter gällande nuvarande detaljplaner

Detaljplan BR 5 omfattande Broaryd 1:75 (Stebro Plast) och Broaryd 1:73 (Svets & Montage i Smålandsstenar) innehåller förhållandevis mycket industri- och bostäder. Denna yta bör kunna begränsas om delar av det planlagda bostadsområdet söder om industrierna övergår från att vara för bostadsändamål till att bli skyddszon mellan industrier och bostäder. Söder om nuvarande industriområde (BR 6) finns bostäder planlagda men inte utbyggda, totalt 37 tomter. Flera av dessa plockas bort för att bli skyddsområde mot det befintliga och expanderande industriområdet. Dessa båda områden ligger i planen med dagens krav egentligen redan för nära varandra. Utökning av industrin ges företräde, liksom områdena med värdefull natur i detta område.

Inom fastigheten Broaryd 1:2 (Detaljplan BR 5) finns en bostadsfastighet ägd av Gislaveds kommun. Denna fastighet hyrs ut som bostad och bygglov till en ny tillbyggnad beviljades 1991. Denna bostadsfastighet ligger (för) nära industriområdet, framförallt vid en utökning av industriområdet.

Tre bostadshus är placerade inom befintligt industriområde (Detaljplan BR 2). Det gäller fastigheterna Broaryd 1:44, 3:1 och 1:53. Nya bygglov för bostädernas behov ska inte beviljas inom planlagt industrimark.

Detaljplan BR 2 innehåller bl a järnvägsområdet. Järnvägen genom Broaryd har förändrat sin roll tidigare gick persontransporter på järnvägen men i dag används den endast för att transportera gods. Delar av sidoområdena utanför

spårområdet som är detaljplanlagda för järnvägsändamål behövs därför inte längre för järnvägens verksamhet. Kommunen äger marken närmast öster om järnvägen men inte den väster om och inte heller vissa bitar söder om. Banverket äger själva spårområdet och bör göra så fortsatt. Stora delar av området används redan i dag för andra funktioner och föreslås så även göra framöver. Den västra delen av området delas upp i funktionerna handel och icke störande små industrier i den norra delen och utvecklingsområde för centrumfunktioner i den södra delen. Centrumfunktioner kan omfatta kollektivtrafik, återvinningsstation, torg/samlingspark, affärsverksamhet. Inom järnvägsområdet finns möjligheter till ett stickspår om det skulle bli aktuellt för en museijärnväg.

Detaljplan BR 2 och BR 3 innehåller ett vägreservat för rätning av Hestravägen. En rätning av Hestravägen är dock inte längre aktuellt eftersom huvuddelen av trafiken inte längre kör genom Broaryd utan passerar utanför på väg 153.

Mål

- Expansion av industrin ska i första hand ske utmed väg 153 i anslutning till befintligt industriområde.
- En framtida expansion av bostäder ska ske inne i Broaryds samhälle i anslutning till befintliga bostäder.
- Broaryd ska utvecklas genom förtätning.
- Jordbruksområdet inom planområdet bevaras och ges företräde i framtida planering.

Strategier

- Detaljplaner ska justeras för att kunna möta framtidens behov.
- En del planlagda men ej utbyggda tomter tas bort i området norr om Håkanssons väg.
- Nya bygglov för de bostäder som är lokaliserade inom planlagd industri mark medges inte

Trafik och kommunikationer

Ett väl fungerande landsbygdsvägnät är en förutsättning för att ett attraktivt boende ska kunna erbjudas utanför tätorterna, men också för att näringslivet på landsbygden ska kunna fungera och helst utvecklas.

Trafiken i Broaryd ska organiseras på ett trafiksäkert sätt så olycksrisken minimeras. Idag samsas timmerbilar och andra tunga transporter med oskyddade trafikanter på vägarna. Gång- och cykelvägar är också viktiga ur trafiksäkerhetssynpunkt och fungerar både som skol-, arbets- och motionsvägar. Trots att trafikintensiteten inte är så stor finns det behov av att Hestravägen kompletteras med en gång- och cykelväg. Hestravägen är både skolväg och väg till kyrka, bibliotek, Gula huset, skytte, idrottsaktiviteter o s v. Utbyggnad av GC-väg utmed Hestravägen finns också med i den nyligen antagna gång- och cykelvägsplanen. I GC-vägsplanen prioriteras skolvägar, följt av vägar mot centrum och service. I tredje hand kommer arbetspendlingsvägar följt av motionsvägar. I Broaryd har Hestravägen prioritet 1 och Östra samt Norra vägen prioritet 2.

I detaljplan finns ett vägreservat för rätning av Hestravägen. En rätning av Hestravägen är dock inte längre aktuellt eftersom huvuddelen av trafiken inte längre kör genom Broaryd utan passerar utanför på väg 153.

Trafiksystem

Övervägande av trafiksituationen i Broaryd handlar om trafiksäkerhet. Infarterna bör ses över och göras mer säkra, framförallt den östra. Till exempel kan en avkörningsfil mot Broaryd åstadkommas för ökad säkerhet vid avkörning.

Kollektivtrafik

För att göra Västkusten mer tillgängligt för Broarydsborna önskas av de boende en bussförbindelse mellan Gislaved och Fegen. Idag finns bussförbindelse från Fegen och vidare till exempelvis Ullared, Falkenberg och Varberg. Bättre möjligheter att ta sig till Smålandsstenar med kollektivtrafik hade också varit en fördel.

Transporter

Godset i kommunen transporteras i dag till största del på väg. Det finns emellertid tankar om att, inom en tioårsperiod, anlägga ett stickspår från Broaryd-Burseryds järnvägen i centrum, vid gamla Lantmännen.

De tunga transporterna är idag ett hot mot oskyddade trafikanterna, vilka är hänvisade till ortens gator och vägar.

Mål

- Trafiksituationen i Broaryd ska vara trygg och säker.
- Åtgärder för att öppna upp kommunikationer mot Västkusten ska stimuleras bl a för att öka Broaryd/kommunens attraktivitet.
- Standarden ska vara god på gatu- och vägnät.
- Kollektivtrafiken till/från Broaryd ska bibehållas och utvecklas.
- Godstrafiken på järnväg ska utvecklas.

Strategier

- Kommunen ska verka för säkrare in- och utfarter från väg 153.
- Kommunen ska verka för att Vägverkets delar av vägnätet i Broaryd ska förbättras.
- Lokalt engagemang ska tas tillvara i utbyggnadsarbetet av GC-vägar mm.
- Trafikplanering ska ske länsövergripande och i alla väderstreck.
- Kompletterande angöringstrafik till andra trafikslag ska eftersträvas.
- Utbyggnad av GC-vägnätet ska ske genom att intentionerna i GC-vägsplanen följs.

Teknisk försörjning

Energi

Nuvarande elförsörjning till Broaryd kommer från Landeryd och elnätet på denna del beskrivs som en mycket stark konstruktion. Reservmatningar finns från Burseryd och i viss mån från Landeryd via Gryteryd. För den nordvästra delen av samhället finns ingen reservmatning. Ett kabelprojekt från Skeppshult till bland annat Broaryd planeras under 2007. Efter projektet, sommar/höst 2007, kommer Broarydsborna med omnejd att vara försedda med en mycket pålitlig elförsörjning med en bra reserv på kabel. I samband med det projektet åtgärdas även reservmatning för industriområdet utmed väg 153.

Vatten och avlopp

I samband med Stebros nybyggnad på Östra industriområdet påbörjades planering för att ansluta även denna del av samhället till avloppssystemet. Idag mynnar detta ut i en gammal trekammarbrunn norr om väg 153. Nu har detta åter aktualiserats vilket ska resultera i att även detta avloppsvatten ska ledas till reningsverket.

Det finns det bara en vattenledning från vattenverket fram till de centrala delarna av samhället. Detta gör att matningen blir sårbar om det uppstår vattenläckor just på detta avsnitt. Stora delar av samhället blir då utan vatten. Dubbel matning kan komma till stånd i framtiden från Östra industriområdet ner till vattenverket. Om exempelvis områdena kring Hestravägen eller Dalavägen mot samhället bebyggs kan man då åstadkomma en komplettering med en dubbel matning.

Kommunens strävan att koppla mindre VA-verk till de större, för att öka effektiviteten och minska kostnaderna, kommer sannolikt ej att beröra Broaryd än på

Reningsverket

Återvinningsstation

flera år. Idag planeras en förstärkning av radiokommunikation för att förbättra styrningen och övervakningen av vattentäkten.

Avfall

Närhet till återvinningsstation på strategiska ställen är viktigt för att öka källsorteringsgraden. Återvinningsstationen vid Håkasons väg fyller därför en viktig funktion. Den är dock inte kommunens utan förpackningsindustrins angelägenhet.

Telekommunikation och master

Frågan om mobiltäckning är viktig för Broaryd. Det kan t ex gälla de boendes möjlighet att tillkalla hjälp eller omsorgsverksamheternas kommunikation med varandra och omsorgstagare i eget boende. Extra viktig blir mobiltäckningen vid strömavbrott.

Teleavbrott inträffar ibland och detta även utan oväder eller annan synbar påverkan. Den allmänna trenden är dessutom att allt fler tjänster förutsätts kunna regleras via Internet. Broaryd är idag väl försörjt med bredband.

Mobiltäckningen i Broaryd upplevs av Broarydsborna som tillfredsställande.

Mål

- God beredskap och avbrottsäkert elnät ska finnas i hela Broaryd.
- Möjligheten till tillfredsställande internetuppkoppling via bredband ska finnas även på landsbygden.
- VA-försörjningen ska göras säkrare.
- Säker täckning för mobiltelefoni ska finnas för alla i Broaryd.
- De producerade avfallsmängderna ska minska.
- Dagvattensystemen ska vara utformade så att så stor del av föroreningarna som möjligt kan avskiljas på vattnets väg till recipienten.
- För att öka återvinningsgraden för avfall är tillgången till återvinningsstation av vikt.

Strategier

- Möjligheter till dubbel matning för dricksvatten ska ses över.
- Avloppsvattenlösningen för sträckan Lundavägen och norr om väg 153 ska ses över och eventuellt anslutas till ledning mot reningsverket.
- Kommunen ska aktivt medverka till bredbandsuppkoppling på landsbygden i Broaryds omland.
- Undermåliga avloppsanläggningar ska åtgärdas.
- Hestrabäckens status som recipient för reningsverket bör utredas.
- Dagvattnet ska utnyttjas som en resurs i tätorten.
- Dagvatten från nya områden ska regleras genom minst sedimentering.

Lekande barn

Lekplats vid Dalavägen

Kultur och fritid

Mycket av den kulturella verksamheten vilar idag på en ideell grund och är beroende av kommunens samordningsfunktion och service med lokaler och marknadsföring.

Broaryd har goda förutsättningar för friluftsliv och erbjuder sina invånare en miljö som uppmuntrar till fysisk aktivitet i form av strövområden, grönytor, motionsspår, friluftsbad och näridrottsplats. Broaryd är utmärkt för bär- och svampplockning, promenader och fiske. Önskan finns om att förändra underlaget på motionsspåret vilket skulle göra detta mer lättillgängligt för alla.

Området runt affären förstärks som mötesplats. Lekplatsen är en annan viktig mötesplats. För att även vuxna ska kunna uppehålla sig där längre stunder måste fungerande sittplatser finnas.

Mål

- Kommunens fritidsanläggningar ska vara tillgängliga för alla.
- Mötesplatser för människor ska prioriteras.
- Broaryds vattentillgångar är en viktig del av ortens attraktivitet och ska tas tillvara.
- Stimulera aktiviteter för det rörliga friluftslivet.

Strategier

- Området vid affären förstärks som mötesplats.
- Området med fotbollsplan och friidrottsplats ska förstärkas som utesamlingsplats.
- Lekplatsen ska utformas till en fungerande samlingsplats.
- Kommunen ska i samverkan med föreningar arbeta för att önskemål och behov tas tillvara.
- Elljusspåret ersätts med ny sträckning om ett nytt bostadsområde anläggs.

Miljö och natur

Tillgången på natur- och grönområden för rekreation och friluftsliv är god i Broaryd. Vissa områden är särskilt attraktiva, exempelvis delar av Hestrasjöns närområden. För att naturen också ska vara lättillgänglig för Broarydsborna krävs en anpassad skötsel av det tätortsnära skogsbruket. Stigar och gångstråk i närheten av bebyggelsen är viktiga att bevara och utveckla. Även de områden som har höga naturvärden är viktiga att bevara både för den biologiska mångfaldens skull och som en del i att skapa goda möjligheter för friluftsliv.

Ett av de lokala miljöproblemen i Broaryd är Hestrasjöns låga pH och den höga mängd näringsämnen. Vad detta beror på bör utredas och det är viktigt att Hestrasjön försätts kalkas för att motverka försurningen.

Mål

- Miljöstörningar och negativ påverkan på naturmiljön ska minska.
- Tillgängligheten ska vara god till naturområden för rekreation och friluftsliv.
- Grundvattentillgångarna ska skyddas.

Strategier

- Värdefulla naturområden ska i största möjliga utsträckning bevaras och utvecklas.
- Stora träd inne i tätorten bör om möjligt bevaras.
- Det tätortsnära skogsbruket ska bedrivas med särskild hänsyn till rekreation, friluftsliv och biologisk mångfald.
- Tillgängligheten till Hestrasjön ska bevaras och helst öka.
- Hestrasjöns höga fosfor- och kvävehalter ska utredas.
- Kalkningen av Hestrasjön ska fortsätta.
- Grundvattentillgången bör ges prioritet vid avvägningar gentemot motstående intressen.
- Uttag av naturgrus bör undvikas.
- Grundvattenresursens känslighet bör beaktas vid lokalisering av verksamheter som utgör särskilda risker för grundvattnets kvalitet (exempelvis lagring och hantering av farliga ämnen).

Vy över Prästgården

Soluret

Kulturhistoria

Formlämningar

De nio fornlämningar som finns inom planområdet ligger alla utanför områden som påverkas av planen. Inga konflikter finns. Fornlämningarna är skyddade genom lagstiftning.

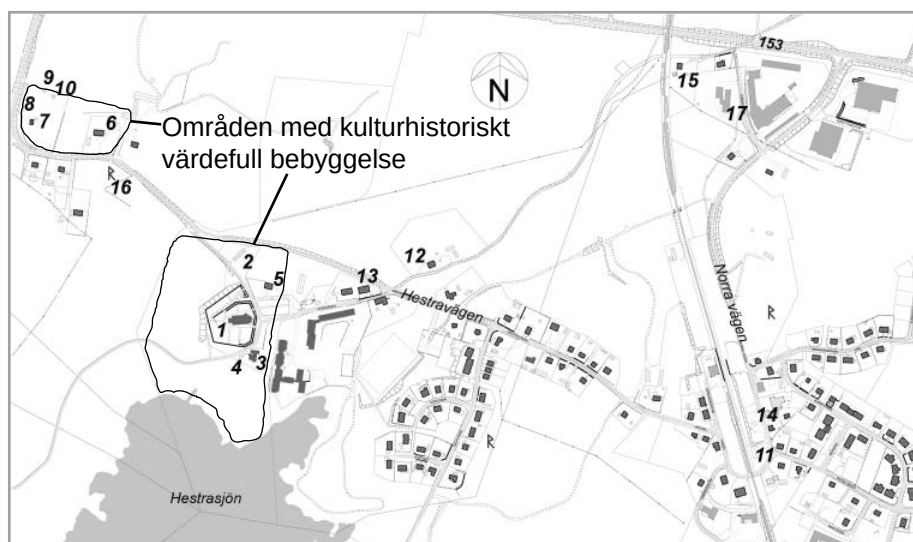
Kulturhistoriskt intressant bebyggelse

Inom planområdet finns två områden med bebyggelse med högt kulturhistoriskt bevarandevärde. Det gäller området runt hembygdsgården samt området

runt kyrkan. Inom dessa områden ska anpassning ske av tillkommande bebyggelse och försiktighet iaktas med befintlig bebyggelse. Dessutom finns enstaka hus med kulturhistoriska värden utanför dessa områden.

Följande kulturhistoriskt värdefull bebyggelse finns inom planområdet;

1. S Hestra kyrka
2. Kyrkstallarna
3. Sockenstugan
4. Knektastugan
5. Klockaregården
6. Gamla prästgården
7. Hultalyckestugan
8. Ladugård
9. Linbasta
10. Sommarladugård
11. Gamla Lantmännen
12. Hestra Södra Sparbanksvalv
13. Skolhuset, Gula huset
14. G:a affären, Hestra affär
15. Barnvaktstugan
16. Soluret
17. Sågen

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Till den nuvarande kyrkan, **Södra Hestra kyrka**, lades grunden 1829, något norr om den gamla. Efter ett års arbete var den klar och den första predikan kunde hållas redan samma år. Kyrkan invigdes emellertid inte förrän 1835 av Esaias Tegnér. Dopfunten från 1200-talet finns bevarad i kyrkan.

S Hestra kyrka

Kyrkstallarna

Knektstugan

Banvaktstugan

När det gäller kyrkogården visar gamla protokoll att allt planerades mycket noga. Fram till 1800-talet betades den av tamboskap, vilket senare ansågs olämpligt på en sådan helgad plats. Kyrkogården har utökats flera gånger – 1888 åt väster och norr, 1922 med delen framför Klockaregården och 1974 med den del åt norr där bårhuset från 1961 finns.

Runtomkring kyrkan finns **kyrkstall**, **sockenstuga**, **skolhus**, **knektstuga** och **klockaregård**. Strax nordväst härom ligger prästgården, byggd 1801. Kyrkstallarna är från 1800-talet och användes till omkring 1930. Idag finns två byggnader kvar. Omedelbart väster därom ligger hembygdsparken, där två av de fyra byggnaderna är från 1700-talet, Hultalyckestugan och en loftsbod. Andra byggnader är en ladugård från 1800-talet (flyttad från Hansabygget 2:6), linbasta (flyttad från Prippebo) och en sommarladugård (flyttad från Bro). Parken anlades 1949 och Hultalyckestugan med loftsbod flyttades dit då, som-

Jätten och Linbasta

marladugården kom dit 1950 och linbastan 1975. Ladugården flyttades från Hansatorpet 1996. Husen från Hultalyckan flyttades till hembygdsparken av historieintresserade kyrkoherden Carl Lindstén.

Sockenstugan, numera Församlingshemmet, är en röd byggnad från 1830. Den har utbyggts och moderniserats ett antal gånger, men ändå lyckats bibehålla sin 1800-talsprägel. Den har använts för flera olika ändamål genom åren. Bland annat tjänade den som Södra Hestras första skola mellan 1847-1866. På 1950-talet moderniserades och renoverades stugan för att 1965 övergå i kyrkans ägo.

Knektastugan från 1700-talet är en liten grå timmerstuga, belägen i backen ovanför sjön strax söder om kyrkan. I bokföringen efter 1828 döpt till Soldatstugan. Den inneboende familjen fick bereda plats åt knektarna de dagar de skulle paradera vid kyrkan under högtidliga tillfällen som t ex bröllop och begravningar. Paraderna upphörde omkring 1880. Knektastugan var bebodd till 1903 och ägs sedan 1950-talet av kyrkan.

Gamla Lantmännen, mitt emot affären, ägs av en privatperson och används idag som förråd.

Hestra Södra Sparbanksvalv är från 1890 och är en rest från den gamla banken. Valvet ligger intill den gamla landsvägen som också gick förbi kyrkan.

Det som i dag kallas **Gula huset** är före detta skolhuset från 1842.

Gamla affären, Hestra affär, ligger mitt emot Gula huset. Det var en man från Halland, K.L: Cridoff, som runt 1880 lät uppföra en byggnad i vilken han drev

Klockaregården

Gamla Lantmännen

Gamla Bankvalvet

en lanthandel. År 1891 flyttade handlanden Emanuel Johansson in och drev en för den tiden ganska betydande affärsverksamhet. Denna övertogs senare av två av hans barn, David och Anni, vilka sedan i sin tur, överlät affären till Sven Johansson. Sven Johansson centraliserade sin verksamhet när fastigheten 1967 överläts till Hestramissionen. Huset ägs idag av Broaryds alliansförsamling och utgörs av två lägenheter.

Banvaktstugan, från 1906, byggdes i samband med järnvägen och beboddes då av banvakt Harald Haraldsson. Idag är stugan privatägd.

Ett annat kulturarv är **soluret** vid gamla Prästgården. Det byggdes av kyrkoherde Samuel Elmlblad 1741. Detta är det enda bevarade i kommunen. Idag ger man en lite kopia av soluret till den som utnämns till Årets Broarydsbo.

Broaryds låd- och sågindustri grundades 1946 och har av länsstyrelsens pekats ut som särskilt intressant. Det är interiören som gör denna industrin intressant.

Mål

- De kulturhistoriska värdena ska tillvaratas och bevaras.
- Det kulturella, historiska arvet i form av bebyggelsemiljöer med särskilda värden ska värnas.

Strategier

- Kulturaktiviteter med anknytning till ortens historia ska stimuleras.
- Kulturarvet ska göras synligt på fysiska platser t ex genom skyltning.
- Tillkommande bebyggelse ska anpassas till de kulturhistoriska värdena.
- Särskild hänsyn ska tas till utpekade bebyggelsemiljöer vid detaljplanläggning och bygglovsgivning.

Hälsa och säkerhet

Miljö och hälsa

Inom planområdet finns flera misstänkt förorenade områden. Exploatering på förorenad mark ska undvikas.

Lokalt kan förekomma högre halter av markradon än genomsnittet i Gislaveds kommun varför radonförekomsten alltid bör studeras i samband med planläggning av nya områden.

Till följd av förändrade riktlinjer för vattenskyddsområden kommer alla kommunens vattenskyddsområden att ses över till 2010. För Broaryds del innebär det förmodligen att vattenskyddsområdet kommer att utvidgas. Med hänsyn till detta är det inte lämpligt med nya verksamheter som kan påverka vattenkvaliteten i närheten av befintligt vattenskyddsområde.

Miljö kvalitetsnormer

I översiktsplanen ska det enligt PBL särskilt framgå hur kommunen avser att iakttä gällande miljö kvalitetsnormer. En miljö kvalitetsnorm kan till exempel gälla högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten. I Sverige finns miljö kvalitetsnormer för luftföroreningar utomhus och för omgivningsbuller. Det är kommunen som ska kontrollera och följa upp miljö kvalitetsnormerna genom mätningar och beräkningar. Den största källan till luftföroreningar och buller i Broaryd är trafiken. Trafikmängderna i Broaryd är dock begränsade. På väg 153 som passerar utanför Broaryd beräknas trafikmängden till 2200 fordon/dygn och på den mest trafikerade gatan inne i Broaryd till 610 fordon/dygn. Med utgångspunkt i den mycket måttliga trafikmängden samt de glesa gaturummen med friliggande bebyggelse har inga beräkningar utförts av de ämnen som omfattas av miljö kvalitetsnormerna. För de hårdast belastade trafikmiljöerna i Gislaveds kommun med mellan 7 800 och 11 500 fordon/dygn har beräkningar gjorts och dessa tyder inte på att miljö kvalitetsnormer överskrids

i dagsläget. Bedömningen är att det inte finns någon risk för att miljö kvalitetsnormerna överskrids i Broaryd. Planförslaget kan innebära en viss ökning av trafiken. Ett genomförande av utvecklingsområdena i denna plan medför att antalet människor och också bilar ökar. Ökningen bedöms dock i ett större perspektiv som mycket liten. Eftersom planförslaget inte medför någon markant ökning av biltrafiken, bedöms ökningen av utsläppshalter härrörande från trafiken ej medföra att normerna överskrids.

Säkerhet

Vid genomförande av en översiktsplan är det av stor vikt att ortens nuvarande risk- och skyddsobjekt identifieras. Vidare är det också viktigt att framtidens utveckling av samhället sker på säkra premisser.

Trafik och transporter utgör en säkerhetsrisk i Broaryd. Ambitionen framåt är att separera de olika trafikslagen åt. Ett steg i att separera dessa åt är att bygga ut GC-vägarna på orten. In- och utfarterna till Broaryd ses också som farliga.

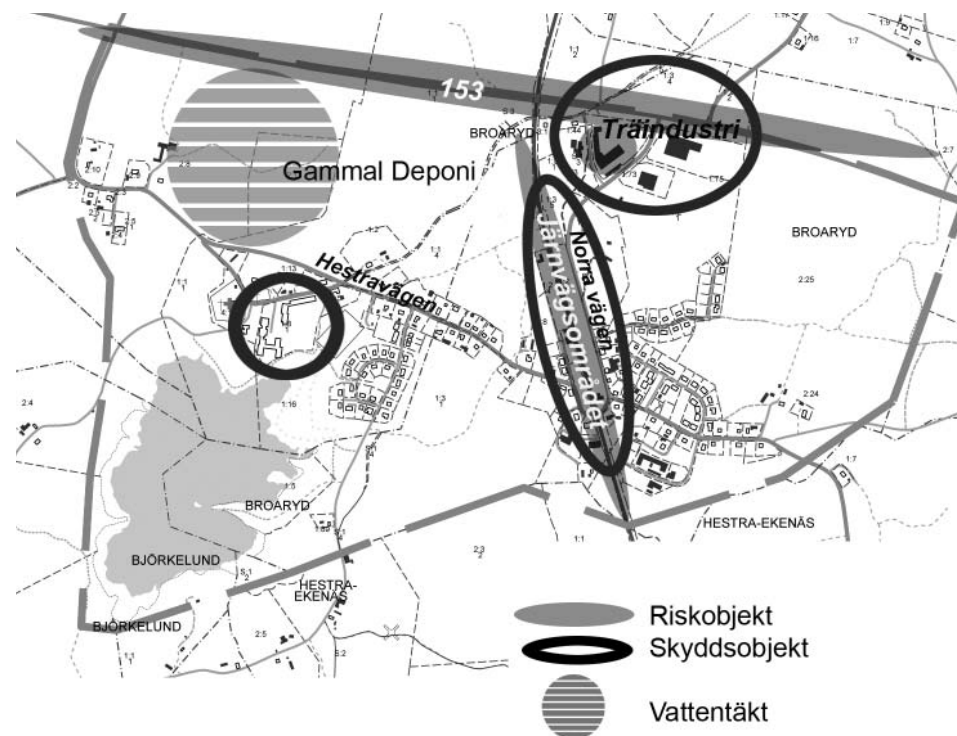
Sammanställning av Broaryds risk- och skyddsobjekt enligt Räddningstjänsten:

Riskobjekt (utgör en risk för omgivningen)

- Träindustri
- RV 153 och då främst de transporter som sker med farligt gods
- Järnvägen

Skyddsobjekt (ska skyddas mot hot)

- Lugnets äldreboende
- Vattentäkten (väg 153 går i utkanten av denna)
- Klockargårdsskolan
- Järnvägen (vid brand i träindustri kan järnvägstrafiken komma att stängas av)
- Väg 153 (vid brand i träindustri kan trafiken komma att stängas av)

Vy över Hestrasjön

Mål

- Grundvattentillgångarna ska skyddas.
- Ny bostadsbebyggelse lokaliseras så att de boende inte utsätts för skadliga radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker i den fysiska miljön.

Strategier

- Bergvärmeanläggningar tillåts inte inom inre eller yttre vattenskyddsområdet.
- Jordvärmeanläggningar tillåts inte inom inre skyddsområdet.
- Vägar, som går vid skyddsområdet för vattentäkt, bör utformas så att risk för föroreningar i tåkten minimeras.
- För länsvägar, väg 153, gäller 30 meters skyddsavstånd till bebyggelse och för övriga vägar gäller 12 meter.
- I områden för normalrisk för radon ska byggnader uppföras på radonskyddat sätt.
- För elledning upp till 55 kV gäller ett skyddsavstånd på 5 meter för bebyggelse och över 55 kV 10 meter och 130 kV 50 meter.
- Exploatering på förorenad mark ska undvikas.
- Förorenad mark som påtagligt riskerar att påverka miljön eller människors hälsa ska saneras.
- Förorenade områdens miljöpåverkan ska undersökas.

Konsekvensbeskrivning

Sociala konsekvenser

En planprocess med stort medborgarinflytande är på flera olika sätt gynnsamt för Broaryds framtid och utveckling, inte minst socialt. Referensgruppen har sammansatts med avsikt om ett brett deltagande både när det gäller kön, ålder och "roll" i samhället.

Konkreta förslag i planen som ger sociala konsekvenser är t ex att behålla och förbättra samlingsplatser för invånarna. Att bevara samhällets historia är viktigt för trivsel och identitet till sin bygd. Här spelar också strävan att värna om t ex bebyggelsekaraktären in, liksom mer direkta saker som att fortsätta arbeta för fysiskt välskötta och tilltalande omgivningar i övrigt. Att ha tillgång till kollektiv trafik och kultur är viktiga aspekter även för folkhälsan. Affären, caféet, Lugnet, Gula huset och biblioteket är viktiga platser för det sociala livet i Broaryd.

Ekologiska konsekvenser

Miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö

Konsekvensbeskrivningen utgår från miljömålet God bebyggd miljö och den nedbrytning av målet som gjorts på länsnivå. Målet ska bidra till att all bebyggd miljö ska utgöra god och hälsosam livsmiljö både lokalt, regionalt och globalt. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas och byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas så god hushållning med resurser främjas. Inriktningen är att målet ska nås inom en generation.

I ett generationsperspektiv för Jönköpings län finns en checklista med 17 delmål, a-q. I denna fördjupning tillgodoses dessa på följande sätt:

Konsekvensbeskrivningen utgår från miljömålet God bebyggd miljö och den nedbrytning av målet som gjorts på länsnivå. Målet ska bidra till att all bebyggd miljö ska utgöra god och hälsosam livsmiljö både lokalt, regionalt och globalt. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas och byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas så god hushållning med resurser främjas. Inriktningen är att målet ska nås inom en generation.

- a) **Mål:** Städer, tätorter och annan bebyggd miljö skall utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar skall lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.
- Beaktande i planen:** Planen strävar efter att den bebyggda miljön ska vara estetiskt tilltalande och trivsamt och orten har redan ett varierat utbud av bostäder. Ortens storlek gör emellertid att utbudet av service, kultur och varierade arbetsplatser blir något begränsat. Detta bidrar i sin tur till att behovet blir större av transporter till detta på andra orter.
- b) **Mål:** Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap med särskilda värden värnas och utvecklas. Beaktande i planen: Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet med särskilda värden värnas och förhoppningsvis även utvecklas. Särskilt värdefulla byggnader och områden pekas ut i planen.
- c) **Mål:** En långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur utvecklas, både vid nylokalisering av byggnader, anläggningar och verksamheter och vid användning, förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse.
- Beaktande i planen:** En långsiktig hållbar bebyggelsestruktur utvecklas bl a genom att befintliga detaljplaner ses över och förändras.
- d) **Mål:** Förutsättningarna för boende på landsbygden är goda och ekologiskt hållbara.
- Beaktande i planen:** Förutsättningarna för boende på landsbygden är goda och ekologiskt hållbara bl a genom att man satsar på god IT-infrastruktur. (Behovet av bil genom avsaknaden av tillfredsställande kollektivtrafik ger emellertid negativa effekter.)
- e) **Mål:** Boende- och fritidsmiljön, samt så långt möjligt arbetsmiljön, uppfyller samhällets krav på gestaltning, frihet från buller, tillgång till solljus, rent vatten och ren luft.
- Beaktande i planen:** Boende- och fritidsmiljön uppfyller samhällets krav på frihet från bul-

ler, tillgång till solljus, rent vatten och luft samt i stort sett ortens gestaltning.

- f) **Mål:** Natur- och grönområden med närhet till bebyggelsen och med god tillgänglighet värnas så att behovet av lek, rekreation, lokal odling samt ett hälsosamt lokalklimat kan tillgodoses.
- Beaktande i planen:** Natur- och grönområden värnas.
- g) **Mål:** Den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas. Beaktande i planen: Den biologiska mångfalden bevaras genom att värdefulla naturområden skyddas och utvecklas genom att områden som tidigare varit avsatta för exploateringsåtgärder bevaras för naturändamål.
- h) **Mål:** Transporter och transportanläggningar lokaliseras och utformas så att skadliga intrång i stads- eller naturmiljön begränsas och så att de inte utgör hälso- eller säkerhetsrisker eller i övrigt är störande för miljön.
- Beaktande i planen:** Transporter är i stort redan lokaliserade så de inte utgör hälso- eller säkerhetsrisker eftersom företagen i stort är lokaliserade invid väg 153 och transporter inte behöver ske genom samhället. Detta förbättras ytterligare genom planens intentioner är att förlägga även framtidens industrier vid väg 153. Planen strävar även mot att infarten mot industriområdet görs säkrare.
- i) **Mål:** Miljöanpassade kollektivtrafiksystem av god kvalitet finns tillgängliga och förutsättningarna för säker gång- och cykeltrafik är goda.
- Beaktande i planen:** Miljöanpassad kollektivtrafik finns endast tillgänglig i begränsad utsträckning, men planen strävar mot ökad trafiksäkerhet genom att gång- och cykeltrafiken förbättras.
- j) **Mål:** Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, bullerstörningar, skadliga radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.
- Beaktande i planen:** Människor utsätts inte för hälso- eller säkerhetsrisker i form av att några gränsvärden överskrids. Planen strävar mot att öka trafiksäkerheten samt anger mål gällande t ex skyddsavstånd till elledningar, grundvattenskydd, förorenad mark och radonsäkert byggande.
- k) **Mål:** Mark- och vattenområden är fria från gifter, skadliga ämnen och andra föroreningar.
- Beaktande i planen:** Mål finns att skydda mark- och vattenområden mot t ex gifter och andra föroreningar. Påverkade områden föreslås utredas.
- l) **Mål:** Användningen av energi, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och främst förnybara energikällor används.
- Beaktande i planen:** Planen tar främst upp vatten och vattenanvändningsaspekter för att skydda och bättre nyttja vattenresurserna.
- m) **Mål:** Andelen förnybar energi har ökat och skall på sikt svara för den huvudsakliga energitillförseln.

Beaktande i planen: Planen tar inte upp någon strategi kring energiförsörjningen speciellt för Broaryds del utan finns med som målsättning för bebyggelse.

- n) **Mål:** Naturgrus nyttjas endast när ersättningsmaterial inte kan komma i fråga med hänsyn till användningsområdet.

Beaktande i planen: Nyttjande av naturgrus tas ej upp i planen utan de kommunomfattande riktlinjerna gäller

- o) **Mål:** Naturgrusavlagringar med stort värde för dricksvattenförsörjningen och för natur- och kulturlandskapet bevaras.

Beaktande i planen: Planen föreskriver att naturgrus inte bör brytas inom planområdet.

- p) **Mål:** Den totala mängden avfall och avfallets farlighet minskar.

Beaktande i planen: Någon särskild strategi för minskning av avfallet i Broaryd tas inte upp i planen utan kommunomfattande regler gäller.

- q) **Mål:** Avfall och restprodukter sorteras så att de kan behandlas efter sina egenskaper och återföras i kretsloppet i ett balanserat samspel mellan bebyggelsen och dess omgivning.

Beaktande i planen: Miljöstation finns i Broaryd. Återvinningscentral finns för ortens invånare finns närmast i Smålandsstenar. Anläggning för trädgårdsavfall finns i Burseryd och Smålandsstenar. I planen anges att de producerade avfallsmängderna ska minska och att tillgången till miljöstation är av vikt.

Områdesvisa konsekvenser

Genom att förlägga ny industri i anslutning till den befintliga blir dessa områden mer utpräglade för ändamålet liksom att transporterna i samhället blir mer begränsade. Man bidrar också härigenom till att öka avståndet mellan industri och bostäder. Bebyggelsestrukturen förbättras genom att förlägga nya bostäder i anslutning till befintliga och genom att förtäta och fylla ut de luckor som finns mellan de befintliga husen.

Vid ett område vid Hestrasjön är strandskyddet upphävt och det blir utredningsområde för nya bostäder i sjönära läge. Området är idag ett kalhygge efter stormen Gudruns härjningar och några högre naturvärden finns idag inte dokumenterade. Motionsspåret plockas delvis bort i det området och får

eventuellt en annan sträckning. En utbyggnad kommer inte att innebära någon försämrad tillgänglighet för allmänheten till Hestrasjön. Planen föreskriver inga avsteg gentemot gällande strandskydd.

Området vid affären förstärks som mötesplats. I framtida planering ska åtgärder som stärker detta främjas.

Skyddet för vattentäkten regleras genom skyddsföreskrifter. Föreslagna strategier förstärker skyddet.

Området öster om befintligt industriområde, längs väg 153, blir utredningsområde för ytterligare industrietableringar. Området kan emellertid vara mycket stenigt. Det område som idag är planlagt för industri, väster om ovanstående område, kommer även i fortsättningen att vara planlagt för industrier. Bostäderna inom området kommer på sikt att avvecklas.

Mål och strategier finns för utpekade områden med kulturhistoriskt intressant bebyggelse, liksom enskilda byggnader.

Sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivning

Till en översiktsplan ska enligt 4 kap. 2 § PBL en miljöbedömning göras. En miljökonsekvensbeskrivning har arbetats fram som en bilaga till den fördjupade översiktsplanen. Miljökonsekvensbeskrivningen har avgränsats till att omfatta utbyggnadsplanerna för bostäder och industri. Enligt planförslaget finns förslag till bostäder på två platser (A och B) samt industri på två platser (C och E). Detta jämförs med nollalternativet som är utbyggnad enligt gällande planer med industriexpansion i anslutning till befintlig industri vid väg 153 samt bostä-

der på område B och delar av område D som i den fördjupade översiktsplanen föreslås utgöra skyddsområde.

Alternativ	Positiva konsekvenser	Negativa konsekvenser
Planförslag		
Bostäder läge A	Nya bostadstomter tillskapas i ett attraktivt läge i anslutning till befintlig bostadsbebyggelse. Goda möjligheter finns att skapa en god boendemiljö, med närhet till natur och skola samt frånvaro av buller.	Naturmark i strandnära läge tas i anspråk. Andelen hårdgjorda ytor ökar. Detta innebär att mängden dagvatten ökar, att ett område för tätortsnära rekreation tas i anspråk och att förutsättningarna för växt- och djurlivet förändras. Delar av närrekreationsområde med elljusspår tas i anspråk
Bostäder läge B	Nya bostadstomter tillskapas i anslutning till befintlig bostadsbebyggelse. Goda möjligheter finns till att skapa en god boendemiljö med närhet till natur.	Naturmark tas i anspråk. Andelen hårdgjorda ytor ökar. Detta innebär att mängden dagvatten ökar, att ett område för tätortsnära rekreation tas i anspråk och att förutsättningarna för växt- och djurlivet förändras.
Industri läge C	Industriområde tillskapas i gott skyltläge vid väg 153.	Naturmark tas i anspråk. Två bostäder ligger närmare än 200 meter från industriområdet och viss risk föreligger beroende av verksamhet för störningar på boende och ökade risker vid en olycka
Industri läge E	Ger möjligheter till industriexpansion/handel i gott skyltläge invid väg 153	Naturmark tas i anspråk. Industrien lokaliseras närmare än 200 meter från bostadsfastigheter. Risk föreligger beroende av verksamhet för störningar på boende och ökade risker vid en olycka. Lokalisering av industri norr om 153:an innebär att Broaryd sprids ut på båda sidor vägen. Det innebär ett trafiksäkerhetsproblem och begränsningar av framkomligheten på väg 153.
Nollalternativ		
Bostäder	Möjlighet att tillskapa en stor mängd nya bostadstomter	Naturmark tas i anspråk. Bostäderna är planlagda mycket närmare befintlig industri än vad som accepteras i dagens samhällsplanering. Det innebär en ökad risk för störningar på de boende
Industri	Endast en mindre mängd industriområde finns planlagd. Om endast den byggs ut innebär det endast mindre ytterligare påverkan på miljön från industrin.	Naturmark tas i anspråk. Avståndet till närmaste boende är drygt 100 meter. 3 befintliga bostäder ligger inom planeringsriktmättet 200 meter ifrån det föreslagna industriområdet. Delar av planlagt industriområde ligger på det område som idag nyttjas för bostadsändamål. Det innebär en ökad risk för störningar på de boende.